

Motrišta....

Krajem prošlog mjeseca došla je jedna interesantna informacija o postotku žena u društvenom radu u Hrvatskoj. Po riječima Katice Ivanišević, predsjednice Županijskog doma Sabora, iako je u Hrvatskoj 51 posto žena, u Saboru je ta većina žena predstavljena samo sa jedva 7 posto djelatnica. Još je porazniji rezultat do kojega se dolazi analiziranjem podataka među studentskom populacijom. "Zbog obiteljskih obveza žena je premalo u javnom životu, iako su mnoge stekle najviše obrazovanje", naglasila je Katica Ivanišević.

Jasno, ovo su podaci za Hrvatsku. Kad bi se bacio brzi pogled na našu zajednicu ovdje u Torontu i okolici rezultati bi bili još porazniji - sudjelovanje žena u društvenom radu palo je na najmanju moguću mjeru, možda tek na jedan posto (s časnim iznimkama, recimo AMCA).

Kad bi me netko zapitao što mi je najviše ostalo usječeno u sjećanje o našem radu tokom Domovinskog rata, odgovorila bih bez razmišljanja. To bi svakako bila prepuna dvorana "Croatia Banquet Hall" žena pri osnivanju "Bedema Ljubavi" u našoj zajednici. Ta slika je nezaboravna! Stotine žena bilo je nagurano u dvoranu, sve spremne na svaki rad, pomoć Domovini i svaku moguću žrtvu, i tek nekolicina muškaraca oko nas - to je upravo nezaboravno. Isto je tako nezaboravno je da je većina tih žena teško i uporno radila u nekim od bezbrojnih hrvatskih udruga tog vremena, i njihov rad je bio više nego uspješan. Koliko su žene naše zajednice dale, nemoguće je izreći, i mi sve smo svjesne da je naša zajednica postigla tako izvrsne rezultate zahvaljujući i našem radu, na koji sam ja kao žena, ali i učesnica tog rada, neizmjereno ponosna.

Danas nažalost rijetko koja od tih žena radi. Nestala su poznata lica, koja su nas dnevno sretala na dogovorima, večerama, ili organiziranjima raznih akcija. Kad pogledate oko sebe, na raznim sastancima raznih udruga - od Kongresa do bilo koje udruge, broj žena je u žalosnoj manjini. U nekim udrugama u samom vrhovništvu žena uopće i nema. Kad pogledate sastav gostiju na mnogim svečanim večerama udari vas u oči činjenica da za svečanim stolom nema onih poznatih žena, koje smo vidali na radu svugdje oko nas - nestale su, ili su zaboravljene.

Vijest iz Hrvatske ponukala me je da se zamislim nad položajem žena u našem hrvatskom društvu, ali da i upitam žene, kako su sebi mogle dozvoliti da ovako mirno, bez borbe, nestanu nakon onog fenomenalnog rada kad smo konačno rame uz rame s muškarcima radile i zajedno postizavali izvrsne rezultate.

Ipak, najlakše je reći - drugi su krivi. Toliko su nas gurali da više ne možemo, osim toga djeca, muž, kuća.? Sve to stoji, ja vam to najbolje mogu potvrditi iz mog osobnog života, jer znam da nije lako raditi i žrtvovati se za Domovinu iz raznih razloga, ali nešto smo izgubile iz vida - našu Hrvatsku koja nas žene zaista treba, jer mi žene drugačije radimo od muškaraca.

Mi žene, bar one koje su radnice, ili čelnice u sebi nosimo neku posebnu tvrdoglavost, neku posebnu čvrstinu kad je u pitanju društveni rad. Poznato je kad žena nešto hoće, onda će to ona i učiniti, i to je dokazano ovih nekoliko godina kad su se žene brojnije ubacile u rad.

Nikada ne bih željela reći da smo mi u društvenom radu bolje od muškaraca, jer to nije istina - mi samo radimo drugačije i naši rezultati se dopunjavaju s rezultatima naših kolega, i zajedno smo jači. Često puta pitam žene gdje su nestale, i onda ide ono neizbježno: kuća, djeca, muž mi neda, posao - i iako je sve to istina, istina je i to da svatko od nas ima samo jednu šansu u životu da učini nešto veliko, nešto što će nam uvijek donositi zadovoljstvo, a za nas Hrvate to je današnjica. Tužimo se kako nije sve doma u Hrvatskoj kako treba - a povukli smo se! Govorimo stalno o tome kako nešto treba učiniti - a sami ništa ne radimo, šutimo, posebno mi žene zastale smo, i onda se čudimo kako su stvari loše! Svatko od nas stvoren je za nešto u životu - a vi - žene Toronta i okolice - dokazale ste svojim radom da možete bolje od ovoga današnjega. Vrijeme je da se opet vratite u svoje udruge, da se kandidirate na mjesta gdje vaša snaga može nešto promijeniti, i gdje ste više nego nužne! Vrijeme je da se jedna od nas možda kandidira i za Sabor - uz punu podršku cijele zajednice, jer tek tako mi možemo mijenjati ono što nam se sviđa ili ne, i pomoći Domovini. (Ja, jasno, i dalje stojim na tome da iako se kandidiramo za hrvatski državni Sabor mi koji živimo izvan zemlje, moramo biti vrlo oprezni kad glasamo i kako glasamo, jer nije danas lako živjeti u Hrvatskoj velikoj većini pučanstva, i mi nikada ne smijemo zaboraviti da mi tamo ne živimo, ne zarađujemo za život i ne plaćamo poreze, ali da i nama, tzv. "iseljenoj Hrvatskoj" uvijek na srcu leži boljitak Hrvatske.) No, ako ništa po tome ne učinimo, ostanemo pasivne - kao sada - i stvari ostanu status quo - nitko nam neće biti kriv za moguću lošu budućnost naše zajednice, ali i Domovine.

Tako ja mislim.

Valentina

Cijena: \$1.00

No. 38 - 15. VII, 1999



Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte u
ovom broju :

☐ Sadržaj na
strani 2

☐ Hrvatska tužila
SRJ Haagu

☐ Rješeni granični
sporovi s BiH

☐ Sezona spašena
u zadnji čas

☐ Pčelarstvo

I drugo....



Miss H.N.K. "Croatia" gdica. Kata Kokošarević

SADRŽAJ

Urednica piše.....	2	Vijesti iz slavonskog gospodarstva	13
Vijesti iz Toronta.....	3	Hrvatska sve zanimljiviji partner	13
Vijesti iz Hrvatske.....	4	Neka hrvatski Bljeskovi sjaje, Oluje ne stišaju.....	14
Vijesti na engleskom	5	Bogati crkveni arhiv odnešen u Srbiju.....	15
Tudman potpisuje pakt.....	6	Reforma crkvenog financijskog sustava	15
Izbori	6	Marija Sopta - Država nema iskustva	16
Mladi traže više zastupljenosti.....	6	Okvir za portret - dr. prof. Vinko Grubišić.....	17
Hrvatska tužila SRJ Haagu	7	Mojim očima	18
Srj tijekom agresije ubila 20,000 ljudi.....	7	Pčelarstvo	19
Šeparović - intervju	8	Naivna umjetnost	20
Pilate like gesture of Serb Archpriests	9	Vrime Božje, P. Grašo	20
Canadian serbs have no excuse for sikence	9	Obljetnica G. Krkleca	21
No harm done	9	Velika izložba Rendica	21
Opstojanost Hrvata u Boki Kotorskoj	10	Upis studenata na hrvatska sveučilišta.....	21
Riješeni svi granični sporovi s BiH	10	Događaji zajednice	22 - 23
Pokop posmrtnih ostataka Beliburških žrtava	10	Pisma uredništvu	24
Riješen.....	10	Ljetna razmišljanja	24
Sezona se spašava u zadnji čas	11	Knjige u blagovaonici	24
Nedostaje snažna banka	11	Zdravlje	25
Potresi u hrv. Bankarstvu prešli kritičnu	11	Svaštice.....	26
fazu?.....	12	šport	27
Stranci zainteresirani za slobodne zone	12	O sveučilišnoj školi hrv. Jezika i kulture.....	27
Otvoreno pismo Europi, I. Puhalo	12	Motrišta	28



Dragi čitatelji



Urednica piše :

U samom pripravljanju HRVATSKE ISKRE došla je vijest da hrvatski Srbi prije povratka traže poluautonomiju!!! Mislim da smo se svemu nadali od njih, ali ovo - kako bi to rekli Kanadani "It takes the cake"! Ja se nadam da će te njihove riječi i zahtjevi biti shvaćeni baš onako kako treba - jednostavno ne možeš vjerovati koliko daleko taj narod ide! Nakon svega što su učinili!

U ovom broju HRVATSKE ISKRE, ja ga zovem "ljetnim, lepršavim" brojem, imate mnogo za čitati - od događaja u Hrvatskoj, o posjeti dr. Marije Sopte ovoj zajednici, intervju s dr. prof. Vinkom Grubišićem, o tome kako mi je bilo u Zagrebu, o pčelama, o naivnom slikarstvu, o događajima i ljudima u našoj zajednici, pjesme, malo šale, svaštice, šport, motrišta - za svakog ponešto. Kad odete na odmor, ponesite HRVATSKU ISKRU sa sobom, bit će vam ljepše.

U pravom smo ljetu. Danas dok pripremam ovaj najnoviji broj HRVATSKE ISKRE kupam se u znoju lica svoga, kako bi mi to lijepo rekli. Zaista je vruće u Torontu, ali čujem da je vruće i u Zagrebu. Mnogi ste mi rekli da odlazite na odmor, i posebno me veseli da vas je mnoge put nanio u Hrvatsku, na naš Jadran. Na 24 str. naša dopisnica gđa. Zlata Jurić piše ovako u svom lijepom članku o onima koji odlaze i onima koji ostaju ovdje - "Zbog čega nama koji nismo imali s kim, s čim, ili gdje otputovati, ostajanje u Torontu tijekom ljeta doživljavamo kao kaznu?" I onda negdje na kraju kaže: "A vi, koji već idete na odmor, napišite razglednicu, još bolje pismo onima koji vas najviše vole, majci, sestri, dragom, a zaboravljenoj prijateljici... iznenadite ih lijepim i toplim riječima, koje će moći i da dodirnu, osjete i po sto puta pročitaju..." Mislim da ovim lijepim riječima ne treba ništa dodati - sve same kažu. Vama koji odlazite i vama koji ste već tamo, u Hrvatskoj ili ovdje na odmoru - dobro se odmorite i neka vam bude lijepo. Uživajte i za nas kojima, kako kaže gđa. Zlata Jurić, koji puta ostajanje u Torontu gotovo da postaje kazna, pored takve ljepote kao što je Jadransko more....

Valentina

NA MAKSIMIRSKI STADION DOSAD UTROŠENO 315 MILIJUNA KUNA

ZAGREB, 2. srpnja -Zagrebačka gradonačelnica Marina Matulović-Dropulić obišla je u petak sa suradnicima Maksimirski stadion da bi se, kako je rekla, uvjerila u kojoj su fazi građevinski radovi, obzirom da su 2. svjetske vojne igre pred vratima. U društvu gradonačelnice bili su i direktor NK Croatia Mirko Novosel, predstavnici izvođača radova, te projektanti. Kao iskusna građevinarica, gradonačelnica je pomno proučila svaki detalj gradilišta te na kraju ocijenila: - Izuzetno sam zadovoljna samim projektom rekonstrukcije stadiona kojeg su izradili vrhunski arhitekti. Što se tiče izvođača radova, oni su se uistinu iskazali, budući da su u vrlo kratkom vremenu napravili kvalitetan i dobar posao. Žao mi je što ipak nema malo više vremena da sve još bolje sredimo do Vojnih igara. Mirko Novosel je istaknuo da je do sada završeno 80 posto radova na stadionu. "Sjeverna tribina je gotova, a još moramo završiti poslovni dio objekta i zapadnu tribinu. Iako smo previdali da ćemo u drugoj fazi rekonstruirati južni dio, pokazalo

se da je zapad u katastrofalnom stanju, te je to bio prioritet", rekao je Novosel, navodeći da je cijena dosadašnjih radova 315 milijuna kuna (bez PDV - a), a za potpuni dovršetak stadiona potrebno je još 100 milijuna kuna.

Novosel je također pohvalio građevinare ističući da su napravili pravo čudo, budući da su radovi započeli 20. rujna prošle godine, a do kolovoza ove godine bit će gotovi. Za radnike nema odmora, naglasio je Novosel, jer radi se 24 sata dnevno, a pomažu im i pripadnici Hrvatske vojske. Među ostalim, Novosel je podsjetio da Zagreb nema adekvatnu nogometnu infrastrukturu, a da Maksimirski stadion ima uvjetnu uporabnu dozvolu koja istječe 20. srpnja, te stoga očekuju i dolazak međunarodne inspekcije. Što se tiče atletike, rečeno je kako ona definitivno seli sa stadiona, te da će se treninzi atletičara održavati na Sveticama, a natjecanje na Mladosti. (I. Matić, Vjesnik, 3. 07.99)

PROSLAVLJENI KOŠARKAŠKI
REPREZENTATIVAC U OZBILJNIM
PREGOVORIMA SA ZADROM

Zagreb, 15.7.99, Sinoć nam je iz Splita u redakciju pristigla gotovo nevjerojatna vijest. Ona kaže da je naš proslavljeni košarkaški internacionalac Dino Rađa u ozbiljnim pregovorima sa Zadrm. Ako pregovori o financijskim uvjetima Radinog igranja u Jazinama uspiju, bit će to vjerojatno najspektakularniji transfer u hrvatskoj košarci posljednjih godina. S Radom smo sinoć osobno kontaktirali i on nam je priznao da se uistinu radi o razgovorima sa čelničtvom Zadra jer mu se - a to je očito - sve teže uputiti na igranje u inozemstvo.

Podsjećamo, Rađa je protekle dvije sezone igrao za najbogatiji europski klub Panathinaikos, u čijem je sastavu ocjenjivan, još uvijek, jedan od najboljih centara europske košarke. Sada samo ostaje otvoreno pitanje koliko je financijski novoustrojeni zadarski klub spreman investirati u pojačanje s kojim bi definitivno ugrozio Ciboninu dominaciju u domaćem prvenstvu. (db)

* POČINJE SVEUČILIŠNA ŠKOLA *
HRVATSKOGA JEZIKA I KULTURE

Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture, koju vodi dr. Zrinka Babić Jelaska, održat će se u Zagrebu od 3. do 30. srpnja 1999. godine u organizaciji Rektorata Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatske matice iseljenika, a pohađat će je 42 studenta iz Argentine, Austrije, Australije, Belgije, Francuske, Italije, Kanade, Norveške, Njemačke, SAD-a i Švicarske.

Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture, pokrenuta je prije devet godina i namijenjena je studentima hrvatskoga podrijetla, izjavio je ravnatelj Hrvatske matice iseljenika Ante Beljo, no iz godine u godinu interes za tu, školu, sve više pokazuju i studenti drugih naroda diplomatske i biznis struke. Struktura i relativno velik odziv ovogodišnjih polaznika iz 11 zemalja svijeta ukazuje kako raste interes za učenje hrvatskoga jezika i među mladima hrvatskoga podrijetla i među mladima drugih jezičnih zajednica.



Plesna grupa "Marjan" na otvorenju nogometne sezone

U jednomjesečnom radu Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture, objašnjava njezina voditeljica dr. Zrinka Babić Jelaska, sastoji se od 90 sati akademskog učenja hrvatskoga standardnog jezika te velikog broja sati u kojima se studenti upoznaju i uče o hrvatskoj kulturi i umjetnosti. Voditeljica projekta dr. Zrinka Babić Jelaska na školi okuplja ponajbolje sveučilišne profesore mlađe generacije za pojedina jezična i umjetnička područja s različitih hrvatskih fakulteta.

U popratnim sadržajima Hrvatska matica iseljenika polaznicima omogućuje upoznavanje s hrvatskom aktualnom umjetničkom produkcijom te kulturnim i povijesnim znamenitostima ovoga podneblja, a o izboru toga programa brinu se profesorice Silvija Letica i Lada Kanajet. Učenje standardnog hrvatskoga jezika kao stranog ili kao drugoga materinskog jezika na Sveučilištu u Zagrebu ima dugu tradiciju u raznim oblicima akademske nastave, pa je za očekivati da Sveučilišna škola hrvatskoga jezika i kulture zadovolji i najzahtjevnije studente iz stranih sveučilišnih sredina - koji će ovo ljeto provesti u Hrvatskoj.

V. K., Hrvatska matica iseljenika Zagreb, 01. 07. 1999. (HIC)

Svaštice

Bakini recepti

- Ubacite li žlicu bijelog octa u posljednju vodu kojom ispirate kosu, ona će zasjati briljantnim sjajem. Bojite li se da će ocat posvijetliti vašu kosu, umjesto njega koristite sok od dunje.
- Sok od limuna prirodno posvijetljuje kosu, ali i pomaže normalizaciji rada lojnih žlijezda. Korišten prilikom ispiranja kose, smanjuje masnoću vlasišta i pojavu prhuti.
- Cvjetići kamilice blagotvorno djeluju na mat svijetlu kosu. Dvije žlice stavite u kipuću vodu, te pustite da odstoje desetak minuta u zatvorenoj posudi. Ohladite i time polijte kosu.
- Protiv masne kose: 100 grama hajdučke trave stavite u litru provrele vode. Operite ovim pripravkom kosu i odmah ćete primijetiti kako vam se manje masti, a više se sjaji.

Vrijeme je za jagode

Iako nas jagode mame prekrasnim izgledom i okusom, to nisu njihovi jedini aduti. Naime, jagode čine kožu elastičnijom, svježijom i glatkijom. Sadrže mnogo aktivnih sastojaka, kao što su: soli, minerali, željezo, fosfor, magnezij, kalcij, silicij i jod, te vitamini: C, B, E i K. Dakle, ako vam je ostalo zrelih, mekanih jagoda, nemojte ih baciti. Načinite masku, koja će goditi masnoj koži. Uzmite 5 do 6 zrelih jagoda i zgnječite ih vilicom, te dodajte čvrsti snijeg od jednog bjelanjka. Ovako pripremljenu smjesu nanosite na lice, te ostavite da djeluje 30 minuta. Isperite!

SIGURNA SELIDBA LONČANICA

Ma koliko lončanica bila velika i stara, ipak je grubo prenošenje i eventualni pad prilikom nošenja može oštetiti. Kako biste to izbjegli savjetujemo vam nekoliko načina kako ćete to učiniti bez fatalnih grešaka.

U velikim cvjetnim posudama biljke se mogu prevesti na kolici-ma (1) ili podloškom na kotačima (2), a ako posuda u kojoj je lončanica ima ručke, možete je prenijeti posluživši se s dva čvrsta štapa koja ćete provući kroz njih, u tom slučaju trebate dva nosača (3). Ukoliko selite biljku sa ostrim listovima, primjerice agavu, možete se zaštititi od njenih bodlji tako da na njih nabodete plutene čepove. (Jutarnji list, 1. 07)

DALMACIJA

Gdje god pošao, moram se vratiti
Stazama tišine kraj borovih šuma,
kamenju tvrdom, žarkim podnevima,
velikim čempresima
što slaze nepomični sa humu;
samoći, koju sretamo poput starog zvonika.
Moramo se vratiti čaru jednostavnih slika.

To je zemlja svjetlosti, gdje je nebo duboko,
Veliko kao nigdje i spojeno sa bićima.
Ono je spustilo čudan sjaj u njino oko.
To je zemlja mora, divnog u otkrićima
Svih lica svojih u suncu i oluji.
Njegova snaga kroz krv ljudi struji.

Franjo Alfirević

SUBJECT: Gender of computers

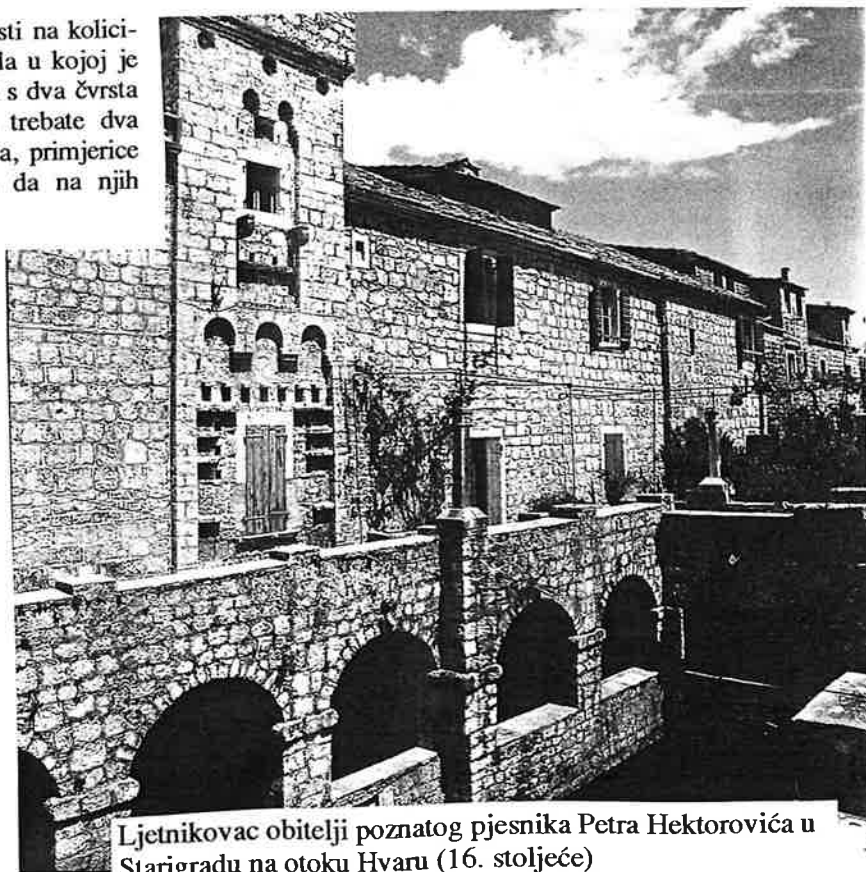
As you are aware, ships have long been characterized as being female (e.g. "Steady as she goes" or "She's listing to starboard, Captain!") Recently, a group of computer scientists (all males) announced that computers should also be referred to as being female. Their reasons for drawing this conclusion follow:

- No one but the Creator understands their internal logic.
- The native language they use to communicate with other computers is incomprehensible to everyone else;
- The message "Bad command or file name" is about as informative as "If you don't know why I'm mad at you, then I'm certainly not going to tell you!"
- Even your smallest mistakes are stored in long-term memory for later retrieval;
- As soon as you make a commitment to one, you find yourself spending half your paycheck on accessories for it.

However, another group of computer scientists (all female) think that computers should be referred to as if they were male. Their reasons follow:

- They have a lot of data, but are still clueless;
- They are supposed to help you solve problems, but half the time they ARE the problem;
- As soon as you commit to one you realize that, if you had waited a little longer, you could have obtained a better model;
- In order to get their attention, you have to turn them on;
- Big power surges knock them out for the rest of the day;

Da li znate što znači: "čini kuco"?



Ljetnikovac obitelji poznatog pjesnika Petra Hektorovića u Starigradu na otoku Hvaru (16. stoljeće)

Vijesti

iz

Toronta i Okolice

The Magnus Hirschfeld Centre for Human Rights
William A. Courson, FLLA - Executive Director
Crosswicks House
Post Office Box 1974
Bloomfield, New Jersey, U.S.A. 07003-1974

July 2, 1999

Dear friends,

The Magnus Hirschfeld Centre is presently preparing a report on the involvement of the Serbian Orthodox Church (and its leadership) in the recent conflict in Kosovo/Kosova, and I would be grateful for any detailed and specific information that could be shared with the Centre on this subject.

Detailed reports of statements and actions taken by the Church in support of and in opposition to the actions of the Yugoslav federal and Serbian republican governments would be most useful.

Thank you for your kind cooperation and assistance.

Sincerely yours,

William A. Courson
THE HIRSCHFELD CENTRE

Hrvatsko zajedništvo petkom. Svakog petka navečer u 18.30, u prostorijama HDZ (Hrv. kreditna zadruga u Mississaugi) prikazuje se HRT Dnevnik, te poslije toga neki intelektualno stimulativni događaj. Ulaz besplatan. Svi ste pozvani!

HRVATSKA ISKRA.... VAŠE ZADOVOLJSTVO



Gđa. Štefica Trtanj i kćerka na radu na pikniku "Hrvatske" Miss.

CROATIAN BUSINESS DIRECTORY 2000 HRVATSKI POSLOVNI IMENIK

Ako tražite poslovne kontakte, proizvodne partnere, ako se bavite trgovinom, ako trebate ili nudite radnu snagu, ako želite plasirati svoje proizvode ili usluge, ako pjevate, glumite ili se bavite športom, onda je

MILLENNIUM - HRVATSKI POSLOVNI IMENIK

pravo mjesto za oglašavanje Vaše djelatnosti!

For your business contacts, manufacturing associates, if you are selling products or services, if you are in the arts, sports etc. then the

CROATIAN BUSINESS DIRECTORY - MILLENNIUM

For more information call: Za sve informacije obratite se:

CROATA INTERNATIONAL

Croatian Business Association • Udruženje Hrvatskih Privrednika

3045 SOUTHCREEK ROAD, UNIT #2 MISSISSAUGA, ONTARIO L4X 2X6
TEL.: (905) 629-8415 FAX: (905) 629-8416 (905) 507-1389.



S 25. Festivala Foklora u Mississaugi

POSljednje VIJESTI

Priredila: Valentina Krčmar

HRVATSKI SRBI PRIJE POVRATKA TRAŽE POLUAUTONOMIJU

14. 07.99. Banja Luka, Jedan od čelnika srpskih izbjeglica iz Hrvatske pozvao je vladu u Zagrebu da uspostavi poluauto-
nomne kantone kako bi se potaknuo po-
vratak izbjeglica iz BiH, javlja Reuters.
"Kako bi se ostvario masovni povratak
srpskih izbjeglica u Hrvatsku, trebalo bi im
dati široku autonomiju u područjima gdje
su Srbi činili većinu, i to prema najvišim
međunarodnim standardima", rekao je Pe-
tar Džodan, čelnik Udruge izbjeglica
hrvatskih Srba. Prema njegovim riječima
Hrvatska bi trebala uspostaviti tri poluauto-
nomna područja, jedno u južnoj Hrvatskoj,
te u dijelu zapadne i istočne Slavonije.

USKORO OTVARANJE PRIJELAZA IZMEĐU DUBROVNIKA I TREBINJA?

Sarajevo, 14. 07. Visoki predstavnik za
BiH Carlos Westendorp očekuje da će gra-
nični prijelaz između BiH i Hrvatske, koji
bi povezivao Dubrovnik i Trebinje, biti
otvoren u idućih nekoliko tjedana. Kako je
priopćeno iz SFOR-a u BiH, pripadnici
španjolske brigade uspješno su razminirali
dionicu koja povezuje Dubrovnik i Trebi-
nje čime su stvoreni uvjeti za otvaranje
graničnog prijelaza Ivanica-Brgat. U pri-
općenju se navodi da je civilni promet pre-
ko tog prijelaza moguće uspostaviti u idu-
ćih nekoliko tjedana čime će se znatno pri-
donijeti gospodarstvenom razvoju cijele
regije.

DELO: Zašto je odgođen susret Mateša-Drnovšek?

14.7. Ljubljana, Susret predsjednika vlada
Hrvatske i Slovenije Zlatka Mateše i Jane-
za Drnovšeka do kojeg je trebalo doći u sri-
jedu službeno je odgođen zbog dobivanja
dodatnog vremena da se usklade razlike u
gledanjima na financijski paket u vezi sa
sporazumom o nukleari Krško, no sloven-
ski mediji ocjenjuju da je od odgode došlo i
zbog niza neriješenih pitanja. "Općenito je
mišljenje da je u odnosima Slovenije i
Hrvatske velik promet obećanjima i mnogo
manji promet njihovim ostvarenjima, pa
neki u odgodi susreta premijera Drnovšeka
i Mateše vide još jedan karambol između

Ljubljane i Zagreba", piše u glavnom
komentar slovensko "Delo".

BOMBE JOŠ NISU OČIŠĆENE IZ JADRANA

Rim, 14.7.99. - Sutra bi trebao prestati lo-
vostaj za talijanske ribare u Jadranu, ali će
vjerojatno biti produžen pošto još nisu s
morska dna izvučene sve bombe koje su
ispustili zrakoplovi NATO-a vraćajući se iz
misije nad Srbijom i Kosovom. Talijanska
vlada je, nakon što su u Jadranskom moru
otkrivene bombe, donijela odluku o lovo-
staju i nadoknadi ribarima koji ne smiju
loviti zbog opasnosti. Zauzavljeno je
3.000 ribara u Chioggi, 300 u Maranu, 300
u Riminiju, 800 u Anconi itd. Talijanska je
vlada odredila da će sa 60 milijardi lira biti
obeštećeni ribari. Minolovci na dva načina
rješavaju Jadran od bombi. Ili iz izvlače ili
izazivaju njihovu eksploziju. Naravno da
eksplozije bombi donose štetu morskoj flo-
ri i fauni, premda stručnjaci kažu da je upo-
trebljena najsuvremenija tehnologija, ali i
kada bi ih se ostavilo na dnu mora to bi bi-
lo opasno ne samo za ribolov, već i za plo-
vidbu i turizam. Dva minolovca NATO-a i
dva talijanska su do sada na srednjem i juž-
nom Jadranu eliminirali 35 bombi, a pet mi-
nolovaca je na sjeveru uništilo 22 bombe,
od ukupno 143 koliko ih ima u šest zona
Jadrana. Najsjevernija zona je bila između
grada Chioggie i Poreča, zatim između Ri-
minija i Lošinja, Paesera i Zadra, zatim
između Barija i albanskog Drača i Brindi-
sija i Pojaha, te između St. Maria di Leuca i
grčkog otoka Krfa. Svaka je široka oko 10
nautičkih milja.

GOTOVAC: ŠESTORICA TREBAJU PAŽLJIVO VODITI SVOJE ODNOS

Zagreb, 14. 07. Predsjednik Liberalne
stranke Vlado Gotovac ocijenio je da stran-
ke oporbene šestorice funkcioniraju ne pro-
dubljujući svoje odnose, te da funkcioniraju
sa snažnom osjetljivošću za svoje stranačke
interese. LS-u bi bilo jako žao ako bi se ti
odnosi nastavili razvijati u pravcu da do
te mjere oslabe koheziju šestorice da bi
moglo doći do zaoštavanja međusobnih
odnosa u predizbornoj kampanji. On smatra
da posebni odnosi koji se razvijaju između
nekih stranaka šestorice stvaraju osjećaj da
se reduciraju njihovi zajednički napor i
poručuje da šestorica trebaju vrlo pažljivo
voditi svoje odnose. Najavio je da će i LS
veću pažnju posvetiti interesima svoje
stranke i odnosima s drugim strankama
unutar i izvan šestorice, ne želeći pritom
reducirati zajedničke napore šestorice.

GENERAL PAVKOVIĆ: JUGOSLAVENSKA VOJSKA VJERNA MILOŠEVIĆU

Beograd, 14. 7. Jugoslavenska vojska ostat
će vjerna predsjedniku S. Miloševiću, re-
kao je Nebojša Pavković, zapovjednik treće
armije, koja je zadužena za Kosovo, javlja
agencija Beta. "Pripadnici jugoslavenske
vojske, zadržimo povjerenje u našeg
vrhovnog zapovjednika i stanimo na nje-
govu stranu, kao što je on za vrijeme zra-
čne kampanje NATO-a, stao na našu stra-
nu" rekao je general obraćajući se radni-
cima tvornice u Vranju. Pavković je na-
glasio da zna koliko je "vrhovni zapovjed-
nik učinio da izbjegne agresiju na zemlju i
koliko je učinio da agresija prestane", Ta-
koder je osudio one koji traže ostavku
predsjednika Miloševića.

K. L., Glas Slavonije, 13. srpnja 1999.

NAJSIROMAŠNIJA ŽETVA DO SADA

NOVA GRADIŠKA - Premda je
žetva pšenice obavljena na približno 80
posto površina, tvrtka "Klas" d.d. otkupila
je tek oko 180 vagona te žitarice. Prema
riječima direktora "Klasa" Iva-na Dozeta,
do kraja žetve očekuje se ukupan otkup
oko 300 va-gona, što je tek četvrtina
prošlogodišnjeg otkupa od približno 1.300
vagona. Sudeći prema tim podacima,
ovogodišnja žetva na novogradiškom
području bit će među najsiromašnijima u
posljednjih desetak godina.

U "Klasu", najvećem otkupljivaču i
prerađivaču žitarica u novogradiškom
kraju, u tijeku je otkup pšenice. Kako kaže
di- rektor Dozet, ove je godine u silosima
bilo gužve samo 2 do 3 dana, dok je žetva
bila u punom jeku. Trenutačno je žetva
preki-nuta zbog lošeg vremena. Kakvoća
primljene pšenice prilično je slaba - znatne
su količine primjesa, šturo je zmo i mala
hektoli-tarska težina.

"Klas' će otkupiti od proizvođača
sve ponuđene tržne vi-škove, ali to će biti
samo dio potrebnih količina. Poštovat
ćemo rokove plaćanja i cijenu koja je
dogovorena sa seljacima, a to je od 95 lipa
do jedne kune za kilogram, za pšenicu
standardne kakvoće - kaže Dozet.

Perna riječima Josipa Vukovića,
upravitelja Mlina i Pe-karnice koji djeluju
u sastavu "Klasa", optimalan kapacitet
mlina je prerada 1.300 vagona pšenice
godišnje. Razliku od 1.000 vago-na
nastojat će popuniti uslužnom meljavom za
druge poslovne partnere.

VAŠE ZDRAVLJE

VITAMIN B6 NIJE SAMO ZA ŽENE

Zbog konzumiranja samo kuhane hrane i uzimanja nekih
lijekova može nam uzmanjkati vitamina B6, što može izazvati
brojne probleme u organizmu. Svi se oni, međutim, mogu
jednostavno riješiti promjenom načina prehrane ili uzimanjem
pripravaka ovog vitamina.

Piridoksin ili vitamin B6, jedan iz skupine B vitamina,
koristan je za ublažavanje predmenstrualnog sindroma (PMS), a
njegov manjak izaziva tipično ženske tegobe. No, malo žena zna
koliko je ovaj vitamin važan za zdravlje te koje su moguće
posljedice njegova pomanjkanja u organizmu. Zato mnoge nauče
živjeti s nizom sitnih tegoba kojih bi se vrlo jednostavno mogle
riješiti već i malim promjenama u prehrani ili, ako je potrebno,
uzimanjem pripravaka vitamina B6 u obliku tableta.

Ako manjka i magnezij

I magnezij je, uz vitamin B6, dijelom odgovoran za pred-
menstrualne tegobe. Riječ je o vrlo važnom mineralu čiji manjak
izaziva psihičke probleme poput razdražljivosti i slabosti u
danima prije mjesečnice. Upravo se tada u žena iskazuje manjak
magnezija i zato je preporučljivo uzimati hranu bogatu tim
sastojkom. A upravo takva hrana najčešće je bogata i vitaminom
B6 (neprerađene žitarice, mahunarke, suho voće, zeleno povrće).

I za magnezij , kao i za vitamin B6, vrijedi upozorenje:
oprezno s nekim lijekovima jer oni mogu uzrokovati manjak tih
tvari u organizmu. Riječ je o diureticima te pilulama za
kontracepciju. I alkoholna pića utječu negativno na
koncentraciju ovih tvari u organizmu.

Ni previše nije dobro

I manjak i višak vitamina B6 u organizmu žena tijesno su
povezani s problemima koji prate mjesečni ciklus.

U prvoj fazi ciklusa povećava se proizvodnja i lučenje
ženskih spolnih hormona estrogena. Da bi ih organizam
iskoristio, moraju se krvlju prenijeti do organa kojima su
hormoni namjenjeni, a neki se moraju i donekle izmijeniti.
Tokom cijelog procesa metabolizma estrogena organizam ima
potrebu za vitaminom B6.

Ako u organizmu nema dovoljno tog vitamina, metabolizam
estrogena se može izmijeniti pa se kod žena javljaju brojni
problemi: promjene raspoloženja, napuhnutost, glavobolja i sl.

Važan za enzime

Osim što regulira pravilno iskorištenje hormona, piridoksin je
uključen i u ostale procese metabolizma (zajedno s biokemij-
skom i energetskom pretvorbom u organizmu) pa na njih djeluje
više od bilo kojeg drugog hranjivog sastojka.

Kada vitamin B6 unesemo u organizam, on se zahvaljujući
vitaminu B2 mijenja aktivirajući različite enzime (tvari koje
ubrzavaju kemijske reakcije), koji su pak uključeni u različite
važne procese. To je, recimo, razgradnja masnoća, ugljikohidrata
šećera i bjelanjčevina, zatim metabolizam željeza, kalija i drugih
mineralnih soli. Taj vitamin utječe i na nastanak hormona poput
adrenalina koji je važan za prenošenje živčanih impulsa i
inzulina koji je neophodan za razgradnju šećera.

Vitamin B6 topljiv je u vodi i slabo podnosi visoke tempe-
rature. To je osnovni razlog zašto se kuhanjem gubi iz hrane.
Stoga je mnogo bolje jesti sirovu hranu koja sadrži taj vitamin.
No, namirnice bogate vitaminom B6 najčešće se kuhaju.

Nije kuhanje jedini razlog gubitka vitamina. Na to utječu i
procesi industrijske prerade namirnica, konzerviranje, rafiniranje
i sl. Zato je preporučljivo jesti svježije voće i povrće te namirnice
od neprerađene (integralne) žitarice, napr. kruh od punog zma.

Druge koristi

Vitamin B6 neophodan je u proizvodnji DNA i RNA,
nukleinskih kiselina koje se nalaze u jezgri stanice i koje sadrže
genetski kod, pokreću rast, održavanje i reprodukciju svih
stanica u tijelu.

Taj vitamin potiče proizvodnju antitijela te je jedan od
temeljnih sastojaka hemoglobina u krvi (tvari koja krvi daje
crvenu boju). Vitamin B6 omogućava u jetri proizvodnju
lecitina, tvari koja je u stanju donekle suzbiti štetni LDL-
kolesterol u krvi koji, ako ga je previše, uzrokuje ateroskleroza u
krvnim žilama te dovodi do infarkta srca i moždanog udara.

Posljedice pomanjkanja

Manjak vitamina B6 u organizmu mogu uzrokovati i neki
lijekovi koji su u općoj upotrebi poput antibiotika, kontra-
cepcijskih pilula te neki lijekovi koji sadrže kortikosteroide.

I nezdrave životne navike, primjerice stalno konzumiranje
alkohola i stalni manjak bjelanjčevina, mogu uzrokovati manjak
tog vitamina u organizmu.

Vrlo česta posljedica nedostatka vitamina B6 je seboroični
dermatitis i ekcem (nadražaj kože), posebno lokaliziran na
vlasištu, nosu, oko usiju i spolnih organa.

Često se javlja i smanjena apsorpcija željeza, što uzrokuje
anemiju (slabokrvnost), posebice u žena.

Pomanjkanje vitamina B6 može uzrokovati probleme u
živčanom sustavu te utjecati na pojavu tikova, grčeva mišića ili
drhtanja. Također se može odraziti na psihičko stanje žene i
uzrokovati razdražljivost, nervozu i nesanicu. Čest simptom
nedostatka je i pojava neugodnog tjelesnog mirisa.

Dnevne potrebe

Ženama se preporučuje konzumirati oko 1,1 mg vitamina B6
na dan, a muškarcima oko 1,8 mg na dan. Dakle, prema količini
vitamina prisutnog u pojedinoj vrsti hrane može se izračunati
koliko ste ga konzumirali, no treba voditi računa o tome da se
njegova količina znatno smanjuje kuhanjem, konzerviranjem i
industrijskom preradom hrane.

U danima koje prethode mjesečnici, žene podložne PMS-u
trebale bi povećati unos vitamina B6 u organizam kako bi
zadovoljile povećane potrebe.

Gdje ga ima i koliko

Evo popisa namirnica koje su najbogatije vitaminom B6.
Količine se odnose na 100 grama sirove i svježe namirnice.

Hrana (100 g)	B6 (mg)	Hrana (100 g)	B6 (mg)
Pivski kvasac	4,4	Banane, krumpir	0,4
Pšenične klice	3,3	Kruh od punog brašna	0,4
Losos, srdela	1,0	Bijeli grah	0,3
Skuša, tunjevina	0,6	Slatki kukuruz	0,2
Jetrica, bubrege, leća	0,6	Cvjetača, orasi	0,2
Piletina, govedina	0,4	Meki kravlji sir, jaja	0,1

Zdrava i raznovrstna prehrana bogata integralnim žitaricama i
povrćem najčešće može zadovoljiti sve potrebe organizma za
vitaminom B6. Evo primjera dnevne prehrane koja omogućava
pravilan unos vitamina B6 u organizam.

Prije doručka: paketić pivskoga kvasca.

Doručak: šalica integralnih žitarica s mlijekom i žutim šećerom
od trske, šalica kave ili čaja.

Užina: sok od naranče i jogurt.

Ručak: integralna tjestenina i grah, tanjur svježe salate, pola
integralnog peciva.

Užina: banana.

Večera: pirjana jetra, cvjetača kuhana na pari, integralno pecivo
i voće.

Mjesečnik *Vita*, br. 63., lipanj 1999, str. 71.

Ljetna razmišljanja

Cijenjeni Hrvati u uredništvu, Mississaugi, Torontu i svim ostalim djelovima Kanade,

Ovim putem želim zamoliti svoje Hrvate da nam pomognu na neki način da se uklopimo u ovu nama do sada nepoznatu sredinu. Sa kćerkom sam došla u Kanadu prije dva mjeseca i smjestile smo se u Mississaugi.

Zovem se Matilda, rođena sam 1944.g. u Bosanskoj Posavini od majke Ruže r. Kurtušić i oca Ante Dujmović. Otac mi je poginuo kao HRVATSKI VOJNIK pet tjedana po mome rođenju.

Moja majka je imala težak život, ostavši sa nas troje djece i bez kuće, koju su poslije očeve smrti zapalili njegove ubice. Samim tim što smo bili Hrvati, a otac bio HRVATSKI VOJNIK, a za onaj režim neprijateljski vojnik, bili smo žigosani i svugdje su nam bila zatvorena sva vrata. Imala sam teško djetinjstvo, ali se nisam predavala. Pošto majka nije imala sredstava, a nismo mogli dobiti stipendiju kao srpska djeca što su dobijala, uspjela sam završiti srednju školu.

Da bih se zaposlila morala sam biti deset put bolja od Srbina. Radila sam 30 godina dok me rat nije zaustavio, kad sam morala napustiti rodnu grudu za koju je moj otac položio svoj mladi život. Napustih svoj dom, svoj grad, Bosanski Brod 06.10.1992 kada je pao u neprijateljske ruke.

Bila sam cijelo vrijeme u mome gradu od prvog napada 03.03.1992 pa do pada 06.10.1992. Napadani smo iz svih mogućih oružja kao aviona za raketiranjem i "krmačama", Lune, kratkometni (minobacači) i dalekometni sa Motajice. Ispred neprijatelja sam izašla sa ručnom torbicom.

U knjizi "STRADANJA HRVATA PLEHANSKOG KRAJA" koja je izdana 1990 nalazi se sa mnogima ime moga oca, ujaka i mnogobrojni majčini rođaci koji su na svirep način pobijeni.

Unaprijed se zahvaljujem, i pozdravljam.
S štovanjem,

Matilda sa kćerkom
Tel (905) 275-4922



Najveći prijatelji članica "Bedema ljubavi" - naši muževi: gospoda Majer, Ocvirk, Ivić, Osmokrović i Leko

Zbog čega nama koji nismo imali s kim, s čim, ili gdje otputovati, ostajanje u Torontu tijekom ljeta doživljavamo kao kaznu? Po ne znam koji put me je ljetno navuklo na nostalgiju....

Sjećam se, recimo, mnogih srpanjskih večeri, provedenih na obali našeg Jadrana, u društvu prijatelja, uz glazbu sa terase, vino i nezaboravni zalasci sunca. Danas, ovdje - nemam ni Jadrana, ni prijatelja, rat ih je rasuo ko bisere po bijelom svijetu. A lijepo se sjećam kako su me u školi učili raznim kulturama - kulturi stanovanja, kulturi življenja, općoj kulturi, kulturi komuniciranja Ali jednoj - ipak - nisu. Kulturi otimanja

Oteli su mi moj dom, mojoj djeci djetinjstvo, oteli im prijatelje. Ukrali mi nedjeljna jutra s mirisom lipa sa Villsonovog šetališta, žubor Miljacke, što mi je ispod prozora tekla, prvu jutarnju kavu. Ne znam što me je "uhvatilo"? Sigurno je to zbog ljeta i godišnjih odmora "ljetno je krivo za sve".

A vi, kad već idete na odmor, napišite razglednicu, još bolje pismo - onima koji vas najviše vole - majci, sestri, dragom, a za boravljenom prijatelju. Iznenadite ih lijepim i toplim riječima, koje će moći i da dodirnu, osjete, po sto puta pročitaju. Tada će biti sigurni da i vi njih volite. Da vam nedostaju. Osjećat će se bolje s komadićem sunca u kuverti poslanom. Štoviše, bit ćete i samo pomalo ponosni na sebe, jer telefonski razgovori su sladunjava laž bez pogleda u oči....

Zlata Jurić

Čitajte i širite HRVATSKU ISKRU

KNJIGE JOŠ U BLAGOVAONICI

DUBROVNIK - Iako je uvrštena na listu Stotinu naj-ugroženijih svjetskih spomenika, čuvena knjižnica dubrovačkoga franjevačkog samostana još uvijek traži donatore za dovršetak obnove od oštećenja zadobivenih u ratu. - Za cjelokupnu obnovu biblioteke, koja je započela u veljači o. g., predviđeno je 2 650 000 kuna, a dosad prikupljeni novac nije dovoljan ni za dovršetak prve faze radova. Taj dio obnove obuhvaća popravak krova, potpornih greda, te učvršćivanje zapadnog krila samostana gdje se nalazi knjižnica, na kojemu su vidljiva oštećenja još od potresa s kraja sedamdesetih - kaže nam fra Mario Šikić, gvardijan samostana. Obnovu su fratri započeli vlastitim novcem, a od donacija dosad je pristiglo samo 105 000 američkih dolara od Rebuild Dubrovnik Funda i World Monuments Watcha. U Ministarstvu kulture RH za obnovu knjižnice osigurano je 360 000 kuna, ali taj novac još nije stigao. Iz franjevačkog samostana šalju apele na adrese resomog, ali i drugih ministarstava kako bi se sanacija što prije dovršila, to više što već odmiče osma godina od njezina uništenja.

- Nadamo se da će nadležni za ovaj projekt imati razumijevanja i pomoći nam u obnovi, jer ako uskoro ne pristignu nove donacije, nastavak obnove koju izvođe djelatnici hrvatsko - francuske tvrtke "Građevinar - Quelin" morat će pričekati - dodaje fra Šikić. U okviru prve faze predviđena je obnova knjižnice počevši od uređenja namještaja i polica za knjige, koje su sve ove godine smještene u samostanskoj blagovaonici. Budući da je knjižnica na trećem katu, u drugoj fazi predviđa se ugradnja dizala za vanjske korisnike knjižnice.

Stara knjižnica sadrži oko 40 tisuća knjiga, a ima i vrlo vrijedan arhiv rukopisa i glazbeni arhiv. Posebnu vrijednost knjižnice čini oko dvije stotine inkunabula - najstariji dio fundusa biblioteke, potom oko 1000 knjiga iz razdoblja 1500 - 1600. godine, te rukopisi koji datiraju još iz 13. stoljeća.

R. Debeljak, *Večernji list*, 05. srpnja 1999., str. 17. (HIC)

Vijesti na engleskom News in English

By: S. L. Butkovic

The Hague

TIME - At the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia, an ex-Bosnian Serb cabinet member was charged with persecution on political, racial or religious grounds - a crime against humanity - for allegedly helping to orchestrate a 1992 ethnic purge of non-Serbs. Radislav Brdjanin, the highest-ranking official in the wartime government of Radovan Karadzic to be brought before the tribunal, was arrested by British forces in Banja Luka on July 6. Prosecutors say Brdjanin led a campaign to drive Muslims and Croats from the Prijedor and Sanski Most regions.

According to the indictment against Brdjanin - kept secret until his arrest - he "planned, instigated, ordered, committed or otherwise aided and abetted" attacks on villages, killings and imprisonment of non-Serbs in camps where hundreds were killed.

Electoral Law Talks

ZAGREB (HINA) - Negotiators of the ruling Croatian Democratic Union (HDZ) and the Opposition Six party group again failed to reach an agreement regarding new electoral legislation, but did agree to resume negotiations. "We must have consultations in the meantime. Vladimir Seks within the HDZ, and I with the other presidents in the Opposition Six," the group's coordinator Drazen Budisa told reporters after a four-hour debate.

Early last week, the Opposition Six suggested that elections be held by early December at the latest, that the non-fixed quota for the Diaspora be based on the average of all nine electoral units, and that insight into voters lists be ensured by sending a note to every Croatian citizen entitled to vote.

Stability Pact Summit

SARAJEVO (HINA) - A European Union (EU) delegation has assessed conditions

do exist for Bosnian capital Sarajevo to host a Stability Pact for Southeast Europe summit, the co-president of Bosnia's Council of Ministers and summit implementation committee chairman, Haris Silajdzic, said in Sarajevo.

The summit will be scheduled for July 29 and 30, he told reporters.

"We expect 65 different delegations to arrive in Sarajevo," said Bosnian Foreign Minister Jadranko Prlic.

239,746 Tourists in Croatia

ZAGREB (HINA) - According to data released on Monday by the Croatian Board of Tourism Head Office, a total of 239,746 tourists are spending their summer holidays in Croatia, which is 13.2 percent less than in the same period in 1998. Foreign tourists are 196,374, or 14 percent less than last year's early July, while domestic tourists are 43,372, a drop of eight percent.

Eight Croatian Cadets to Continue Education at U.S. Military Academies

ZAGREB - Eight Croatian cadets chosen to continue their education at United States military academies were presented in Zagreb on June 21.

Congratulating the cadets, Croatian Army chief-of-staff Davor Domazet said the defence of the homeland was one of the most honorable occupations of which "eight of our best cadets will be trained at the best military academies." The basic principles of the Croatian army are knowledge and discipline. Domazet said, adding after training in the U.S., the cadets will be the backbone of the Croatian armed forces, who in their future work will know how to defend national interests and promote patriotism.

The eight cadets were also addressed by military envoy Lt.Col. John Adams on behalf of the U.S. Ambassador to Croatia.

Croatia in the Euro-Atlantic Community

International Herald Tribune - The July 6 issue of the International Herald Tribune published an article written by Croatian President Franjo Tudjman entitled "A

Place for Croatia in the Euro-Atlantic Community".

Speaking of the fundamentally transformed landscape of Europe - economically, politically and security-wise - President Tudjman wrote of the overall importance of not only the Croatian presence within the European community, but also the need for world integration.

Unfortunately, as President Tudjman notes in his article, Europe is becoming more individuated nationally, rather than joining the rest of the world in their increasing integration.

"For many new nations in Central and Eastern Europe, inclusion is the best guarantee of fulfilling a vision of Europe that many shared before us and that our children expect from us," Tudjman wrote, expressing Croatia's desire to become part of the integrated. "We stand at the brink of a new century, a new millennium and a new set of challenges to promote fairness and social justice, liberty and equality at home and abroad."

Giving mention to the presence of Serbian aggression in Croatia, Bosnia and Herzegovina, and recently in Kosovo, Tudjman explained Croatia's contributions to the region in the past decade.

"Croatia's contribution to the European architecture has been to provide a firm foundation of economic and political stability in a turbulent region," Tudjman said.

President Tudjman also discussed the importance of preserving Croatia's sovereignty and independence. However, he states that such preservation is most achievable if Croatia has the opportunity to chart with Europe and individuated approach to cooperation and eventual membership in the European Union and NATO.

"Small nations like Croatia, for the first time in history, have a chance not only to play a positive role in maintaining order, but also to feel secure within the broader European democratic order," Tudjman wrote in closing.

VERBATIM

"We are making it quite clear that we don't see Milosevic in the future." - Madeleine Albright

TUDJMAN ĆE U SARAJEVU 30. SRPNJA POTPISATI PAKT O STABILNOSTI

ZAGREB, 12. srpnja - Summit Pakta o stabilnosti jugoistočne Europe održat će se u Sarajevu 29. i 30. srpnja. Izjavio je to potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Mate Granić, nakon što se u ponedjeljak u Ministarstvu vanjskih poslova sastao s posebnim koordinatorom za Pakt o stabilnosti, njemačkim saveznim ministrom Bodom Hombachom.

Tijekom sastanka, Hombach je najavio da će službena odluka o održavanju summita biti donešena u srijedu u Bruxellesu. Prvi sastanak Regionalnog stola Pakta o stabilnosti u Bruxellesu održat će se u rujnu. Granić i Hombach razgovarali su o mehanizmima rada Pakta.

Prema Granićevim riječima, vjerojatno će se izmjenjivati gradovi u kojima bi se održavali radni stolovi, što Hrvatska podržava jer se time više zemalja uključuje u sam proces donošenja odluka i rada. Hombach je hrvatskoga ministra izvijestio da će tajništvo Pakta o stabilnosti biti u Bruxellesu. Hrvatska to također pozdravlja, rekao je Granić, jer je jedan od njezinih glavnih ciljeva da Pakt pomogne članicama u europskim integracijama.

Razgovaralo se i o suradnji unutar Pakta, pri čemu je hrvatska strana predložila neke svoje ideje. Hombach je, rekao je šef hrvatske diplomacije, tražio da mu hrvatska strana predloži zajedničke projekte o kojima bi se raspravljalo već na prvom sastanku u Bruxellesu. Ti infrastrukturni projekti bili bi vezani uz širu regiju, dodao je.

Sastanak s koordinatorom Pakta o stabilnosti Granić je ocijenio obećavajućim, posebno zbog samih ciljeva te inicijative. To znači da će Pakt individualno pomoći svakoj državi u procesu integriranja, a o svakoj posebno ovisit će kako će iskoristiti taj proces. Hrvatski ministar je posebno istaknuo da nije bilo nikakvog govora o balkanskim i jugoistočnim asocijacijama. Pakt o stabilnosti treba pomoći cijelom području u gospodarskom razvoju pa će tako prvi radni stol biti upravo onaj o gospodarstvu, rekao je Granić.

Najavio je da će na summitu u Sarajevu biti nazočan i predsjednik Republike dr. Franjo Tuđman te da će tom prilikom sudionici Pakta i službeno potpisati tu inicijativu Europske unije za stabilizaciju jugoistočne Europe.

Granić je potvrdio da će zajedno s potpredsjednicom Vlade i ministricom za europske integracije Ljerkom Mintas-Hodak posjetiti Bruxelles 20. srpnja. To će biti prvi neformalni sastanak Europske unije, predsjedatelja EU-a Finske, članova Europske komisije i trojke s predstavnicima Hrvatske. Na tom sastanku razgovarat će se o odnosima Unije i Zagreba u svjetlu otvaranja pregovora između Hrvatske i EU-a o Sporazumu o stabilnosti i pridruživanju. To neće biti, dodao je Granić, formalni početak pregovora, nego prvi neformalni radni sastanak na inicijativu predsjedavajuće Finske i Europske komisije.

IZBORE DOBIVA ONAJ TKO ZAJAMČI DOBRE MIROVINE

U Imotskom je prije Domovinskoga rata bilo 10.000 zaposlenih i oko 1000 umirovljenika. Sada je 6000 umirovljenika i 1100 zaposlenih. Rekli ste da ćete oživiti nekoliko poduzeća, nijedno se nije maklo. Tko je odgovoran? Bilo je to jedno od pitanja koje je ostalo bez odgovora ministra rada i socijalne skrbi Jose Škare na skupštini Zajednice druga matica umirovljenika Hrvatske. Na toj je skupštini, kao i nekoliko dana prije na skupštini Sindikata umirovljenika Hrvatske, postavljeno mnogo škljivih pitanja, od kojih su mnoga zapravo odraz umirovljeničkoga raspoloženja. No, na skupštinama se vidjelo i nešto drugo. Iako su čelnici ponavljali da te dvije najveće hrvatske umirovljeničke udruge nisu stranačke, izravno ili neizravno, umirovljenike se upozoravalo na to da je jedini izlaz iz umirovljeničkih problema izlazak na izbore u punom broju i promjenom vlasti pokušati promijeniti i svoj položaj.

Sa skupštine Matice s dnevnog je reda skinuta točka "utvrđivanje načelnih stavova o učešću u predstojećim izborima", uz obrazloženje da za nju još nije vrijeme. No, u materiju su sudionici mogli pročitati izvješće predsjednika Matice Alojza Malogorskog o izborima kao mogućnosti ostvarivanja prava umirovljenika te o tome kako se organizirano uključiti u izbore. Na skupštini SUH - a bili su agresivniji. Pozivali su na izbore i na promjenu vlasti, a bilo je i izravnih poziva, primjerice dopredsjednika Ivana Nahtigala, da se ne glasuje za HDZ. U rezoluciji sabora SUH - a, koja je nedavno poslana i novinama, tvrdi se da Vlada sustavo i smišljeno, od 1993. godine, provodi diskriminaciju umirovljenika, zakida radom tečene mirovine, koristi mirovinske fondove za beskamatno i dugoročno kreditiranje proračuna, smanjuje primarnu zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb umirovljenika, nacionalizira domove umirovljenika. Vlada, ističe se, krši Ustav, zakoni se krše uredbama, a uredbu se u praksi derogi-

raju odlukama izvršnih tijela. Pritiscima podliježe i sudstvo. Na kraju postavljaju 18 zahtjeva i od svih umirovljenika traže da trijezno i objektivno razmisle o stanju u kojem se nalaze i kako su u to stanje dovedeni te da glasaju za one za koje vjeruju da će ostvariti njihove zahtjeve.

Kad se zna da je u Hrvatskoj već registrirano više od milijun umirovljenika i kad se njima pribroje članovi njihovih obitelji, jasno je da se taj dio biračkoga tijela mora ozbiljno uvažavati. Stoga ne čudi ni ton u zahtjevima umirovljeničkih udruga, kao ni to da se prvi put na skupštini jednih pojavilo mnoštvo oporbenih čelnika, a na skupštini drugih i sam ministar čijem resoru umirovljenici i pripadaju. (V. Širanović, Večernji list, 5. 07.99)

MLADI TRAŽE 25 POSTO ZASTUPLJENOSTI U TIJELIMA ODLUČIVANJA

PAZIN, 4. Srpnja - Donošenjem deklaracije i zaključaka, u Pazinu je u nedjelju završen radni dio 5. svjetskoga sabora Hrvatske mladeži, koji se protekla četiri dana održavao u Istri. U deklaraciji se pozivaju udruge i institucije hrvatske mladeži da rade aktivnije te jačaju nacionalnu samosvijest, profesionalnu odgovornost i građansku svijest. Mladi zahtijevaju "generacijsko i socijalno partnerstvo između onih koji su doveli do stvaranja hrvatske države, onih koji upravljaju nacionalnim resursima i generacije mladih koja znanjem i učenjem želi očuvati hrvatsku državu". U zaključcima sa sabora mladeži zatraženo je da se mladima osigura 25 posto zastupljenosti u državnim i lokalnim

Nastavak na str. 10

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 38, 15. VII, 1999

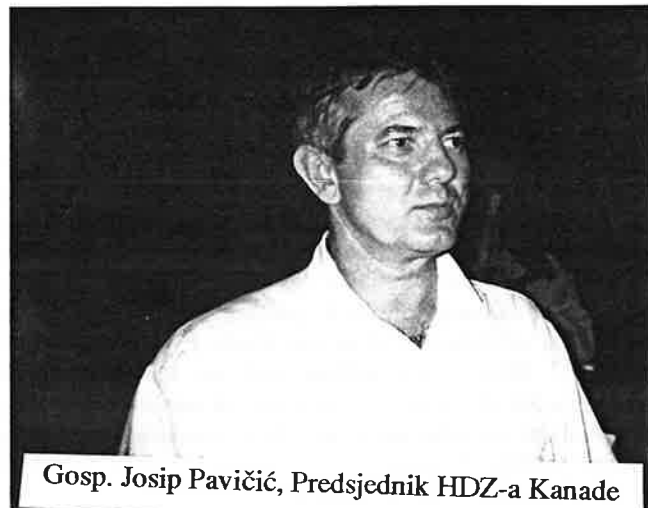
međusobom povežu i da tako ostvarimo čvrstu vezu mi Hrvati u iseljeništvu."



Gosp. Ivica Lončarić, vlasnik hrvatske radio postaje "Zvuci Hrvatske" i gosp. Ivan Grbeša, voditelj satelitskog TV programa za Sjevernu Ameriku

Gđa. Karmen Lončarić: "Ovo je zbilja odlično organizirano i trebalo bi više ovakvih susreta. Čestitke "Croatii"! Što mislim o HRVATSKOJ ISKRI? Ona je prekrasna i svakim danom sve bolja. U njoj svatko može naći nešto za sebe. HRVATSKA ISKRA i urednica Valentina Krčmar imaju najodanijeg čitatelja u mojoj mami, koja ovu novinu preporuča svojim prijateljima."

Gđa. Štefica Plastić: "Potrebni su nam ovakvi susreti, jer kako sami vidite - svi smo opušteni i zadovoljni. Sviđa mi se i mislim da bismo ovo trebali organizirati svake godine i da to postane praksa. HRVATSKA ISKRA je list koji je po svom sadržaju i izboru tema vrlo bogat i raznovrstan. Mislim da je svima pristupačna, nije skupa, a puno toga dobijemo."



Gosp. Josip Pavičić, Predsjednik HDZ-a Kanade

Gosp. Josip Pavičić: "Uvijek sam sretan i zadovoljan kad vidim ovoliko Hrvata zajedno iz svih krajeva Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Ovo je zaista izvrsno zamišljeno i mislim da bi trebalo prijeći u tradiciju. HRVATSKU ISKRU redovito kupujem i čitam. Zadovoljan sam njenim sadržajem i načinom prezentiranja pojedinih tema. Možda bi uredništvo moglo razmisliti o uvođenju reportaža o ljudskim sudbinama i nekim toplim ljudskim pričama."

Gosp. Ivica Lončarić: "Lijepo je bilo. Imali smo i dobro vrijeme. Držali smo se obale za svaki slučaj, ukoliko netko poželi van, no na sreću takvo što nikome nije padalo na pamet. Bilo je veselo. Neke će noge boljeti od plesanja, dok će neki osjećati tegobe od prevelikog sjedenja. HRVATSKA ISKRA je potreba svima nama. Ona je uvijek na pravom mjestu i u pravo vrijeme."

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 38, 15. VII, 1999

Ona je uredni kroničar naše zajednice i naših života u njoj. Moje čestitke uredništvu na entuzijazmu i trudu."

Lijepo smo se proveli i poslužilo nam je lijepo vrijeme - bio je odgovor mnogih mladih, a što se tiče HRVATSKE ISKRE - ne čitaju je. Možda bi urednica mogla razmisliti o uvođenju tema bliskih mladima.

Reportažu pripremila: Zlata Jurić

Susret članica "Bedema ljubavi"

Prošle nedjelje, 4. srpnja ove godine, članice "Bedema ljubavi" imale su zajedničko poslijepodne u kući jedne od svojih članica. Zbog prezaposlenosti jedan određeni broj nije mogao doći, ali zato obećavaju da će svakako doći idući puta, kad se nađemo (jer i ja sam članica "Bedema ljubavi").



Bilo nam je zaista lijepo - rekli su svi, koji su bili na pikniku "Bedema ljubavi"

Iako je to popodne bilo izvanredno vruće, bilo nam je lijepo. Po svom dobrom starom običaju članice su donijele svaka po nešto, tako da je hrane i pića bilo u izobilju. Došli su i muževi, naši vjerni pomagači (jer žene "Bedema" su zaista zahvalne svojim muževima na svakoj pomoći, a i ljepše nam je uvijek bilo zajedno - i kad smo radile, i kad smo se veselile).

Popodne je proteklo brzo u razgovorima, smijehu i pitanjima o budućem radu, jer "Bedem" ne staje. Žene "Bedema ljubavi" i dalje rade na svoj mimi način. Mislim da bi jedna informacija mogla biti interesantna za našu zajednicu: jedno od djece, koje mi pomažemo (dijete ubijenog branitelja Vukovara) krenuo je u školu letenja - bit će jednog dana ponosni branitelj naše Domovine, baš kao što mu je i otac bio. Mi, članice "Bedema" se veselimo svakoj vijesti o Zvonimiru, kao i svakom njegovom uspjehu.

Ovo je prvo nedjeljno popodne kako smo se sastale, no nije zadnje, jer bilo nam je zaista lijepo. Hvala gđi. Radojki Šemrov na izvršnoj ideji! (VK)

HRVATSKA ISKRA...
VAŠE ZADOVOLJSTVO

DOGAĐAJI U ZAJEDNICI

Ova dva prošla tjedna bila su bogata događajima, no mi ćemo se ograničiti samo na neke, što svakako ne znači da ostali nisu bili dobro organizirani, dobro posjećeni, ili veoma potrebni za našu zajednicu. Nažalost, zbog nedostatka vremena i prostora moramo se ograničavati samo na izvjesni broj događaja. Zbog toga vas molimo, pošaljite nam vaše izvještaje o vašim akcijama koje ste organizirali u našoj zajednici. Svaka akcija, bilo velika bilo mala - neobično je potrebna svima nama, a isto tako važno je da i drugi čuju o vašem radu - javite nam, mi ćemo objaviti.

IZLOŽBA AKADEMSKOG SLIKARA ILIJE VRANEŠIĆA U ZAGREBU

Kako smo već javili u 36. broju HRVATSKE ISKRE naš prijatelj, gosp. Ilija Vranešić je organizirao izložbu svojih radova u Zagrebu, u salonu Ulrich tijekom lipnja i srpnja ove godine. Posjetila sam izložbu čak tri puta, jer iako sam već prije vidjela slike, postava slika dala mi je još jednom novi pogled na ovaj način slikanja. Svaki puta, kad bih došla u Ulrichov salon u Zagrebu, našla sam posjetitelje izložbe kako s velikim interesom razgledavaju tih četrdesetak slika našeg sugrađanina. Drugi puta, kad sam došla na izložbeni prostor, naišla sam u vrijeme kad je slikar odgovarao na pitanja, i objašnjavao način rada većoj grupi posjetitelja. Kako je njegov način slikanja - slikanje računalom - jedna od novijih tehnika, dosta nepoznata bar za sada, posjetitelji izložbe imali su mnogo pitanja na koja je slikar odgovarao sa zadovoljstvom dulje vrijeme.



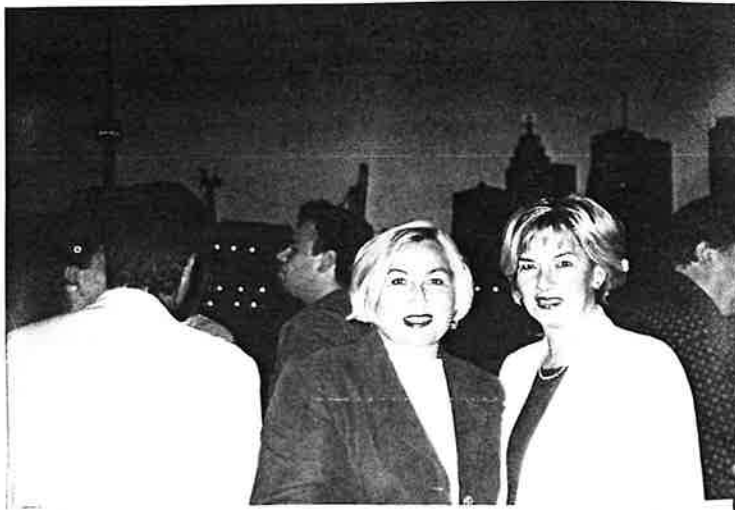
Slikar Ilija Vranešić objašnjava način svoga rada zainteresiranim posjetiteljima izložbe

Sama izložba organizirana je vrlo jednostavno, slike poredane jedna za drugom po zidovima, i možda baš ta jednostavnost u postavi izložbe činila je njegove slike još jačima, interesantnijima. Razgovarala sam s nekolicinom posjetitelja izložbe, i svi su bili impresionirani radom slikara i samim slikama, jer kako mi je rekao jedan od njih "odavno nije vidio tako snažne portrete ljudi". Nisam imala priliku razgovarati dulje s gosp. Vranešićem o njegovim dojmovima o izložbi, no nadam se da ćemo, kad se vrati natrag u Kanadu, imati prilike čuti i njegove utiske. Za sada, čestitke našem prijatelju, gosp. Vranešiću - ponosni smo na Vas i Vaš rad, i nadamo se da će netko organizirati i ovdje izložbu Vaših radova.(VK)

NA BROD - ZA H.N.K. "CROATIA"

Na doku PIER 35 u Torontu, točno u 8 sati navečer prošlog petka bilo je živo i veselo. Putnici kružnog putovanja oko Toronta, u organizaciji H.N.K. "Croatia" nestrpljivo su čekali kada će brod isploviti. Nakon ceremonijalnog razbijanja boce šampanjca, brod je isplovio u noćno kruženje po izuzetno lijepom vremenu.

Svima nama koji smo bili dio te vesele zajednice bilo je jasno da će to biti ugodno i nezaboravno večer. H.N.K. "Croatia" uspjela je okupiti na ovom brodu najuglednije Hrvatice i Hrvate. Ljubitelji športa, zagovornike i štovatelje hrvatskog zajedništva, stare prijatelje, ljubitelje ukusne hrane i dobrog pića, te prijatelje iz Hrvatske: tamburaški orkestar "Ferdo Livadić" iz Samobora s gospodinom Sinišom Leopoldom - simbolično rečeno, našla se tu "Hrvatska u malom".



Gđe. Karmen Lončarić i Štefica Plastić (s lijeva na desno)

I sve nam je išlo na ruku: lijepo vrijeme, odlično raspoloženje kojemu je uveliko doprinijela izvrsna glazba "Kristala" i naš poznati Ivica Hajsan, te ukusna večera. Meni, kao promatraču sa strane, bilo je lijepo i očima i ugodno u duši, gledajući tri generacije kako se jednako dobro zabavljaju i vesele. Naravno, treba spomenuti da su se i ovom prilikom naše dame obukle kao na modnoj reviji. Bila je to prava promocija nakita i mode. I, moram priznati da su svi bili zgodni i lijepo je bilo gledati sve prisutne opušteno i vesele. Pomislila sam tada da nema većeg i potpunijeg zadovoljstva od susreta čovjeka sa čopvjemom i razgovor s njima.

Stara je istina da život između četiri zida, uvijek s istim licima, postaje po pravilu monoton. Kontaktirajući s ljudima dolazi se do novih saznanja i raznih informacija. Tek u zajednici sa drugom osobom, možemo ostvariti i iskazati dio sebe, dati i primiti različite vrijednosti i biti sretni što učestvujemo u životu zajednice čiji dio smo i mi. Zato, ideju H.N.K. "Croatia" da taj naš poznati nogonetni klub i njegove prostorije budu jezgro oko kojeg će se okupljati svi Hrvati, od sveg srca pozdravljam

I naša HRVATSKA ISKRA je bila na ovom putovanju brodom i zabilježila nekoliko interesantnih odgovora koje su dali njeni čitatelji na moja pitanja: "Što misle o ovom noćnom izletu i što misle o HRVATSKOJ ISKRI?"

Gosp. Ivan Grbeša, voditelj satelitskog TV programa za Sjevernu Ameriku: "Lijepo je vidjeti sve nas na okupu, ugodno je ovo kruženje oko Toronta. Ne mogu a da ne pomislim na Jadran, kako bi bilo lijepo da smo tamo. Ali tu smo i bitno je da smo zajedno. A što se tiče HRVATSKE ISKRE značajno je da ona postoji, da Hrvati čitaju i da prate naše medije. Bilo bi divno da se novina hrvatskih iseljenika sa svih meridijana u saradnji

HRVATSKA TUŽILA HAAGU SRJ ZA GENOCID I TRAŽI ODŠTETU

ZAGREB, 2. srpnja - Hrvatska je u petak pred Međunarodnim sudom pravde u Den Haagu (ICJ) podnijela tužbu protiv SRJ Jugoslavije za genocid počinjen od 1991. do 1995. kako bi se raščistilo tko je na području bivše Jugoslavije bio agresor, a tko žrtva, istaknuli su na konferenciji za novinare u Zagrebu članovi hrvatske Vlade. Tom tužbom želimo da se na kraju jasno razluči i da dobijemo pravorijek o tome što se događalo na ovim prostorima - da je Hrvatska bila izložena agresiji, rekla je potpredsjednica Vlade Ljerka Mintas - Hodak.

Pravorijek suda, drži potpredsjednica, razjasnit će ulogu Hrvatske i Domovinskog rata na ovim prostorima. Hrvatska u tužbi traži da se presudi da je SRJ počinila genocid u Hrvatskoj od 1991. do 1995., te da odredi odštetni iznos koji Beograd treba platiti. Hrvat-ska je optužila Beograd i za odlazak Srba nakon "Bljeska" i "Oluje". Konvencija o genocidu prekršena je, tvrdi Hrvatska, okupacijom trećine hrvatskoga teritorija u kojoj je život izgubilo više od 20 tisuća državljana, ostalo je više od 120 masovnih grobnica, ranjeno 55 tisuća ljudi, tri tisuće je nestalo i nanešena izravna šteta od 27 milijardi dolara. Mislimo da je sada pravi trenutak da Hrvatska podigne tužbu protiv SRJ i za naknadu štete i za genocid počinjen u velikosrpskoj agresiji, jer nikada nije kasno za takvu tužbu, istaknuo je potpredsjednik HDZ - a Ivić Pašalić na stranačkoj konferenciji za novinare u petak. Potpredsjednik HDZ - a

Andrea Latinović i Miroslava Rozanković, Vjesnik, 03. srpnja 1999..

SRJ JE TIJEKOM AGRESIJE NA HRVATSKU UBILA 20.000 LJUDI I RAZORILA 590 GRADOVA I SELA!

ZAGREB, 2. srpnja - "Dokazi su prikupljeni dugo, temeljito i ozbiljno i sada je sazrelo vrijeme za tužbu. Time će se pridonijeti raščišćavanju mnogih stvari na ovom području, kao i neprimjerenih ocjena koje govore o izjednačavanju krivnje na obje strane, a Vlada drži da će tu tužbu podržati svi građani Hrvatske", izjavili su potpredsjednica Vlade i ministrica za europske integracije dr. Ljerka Mintas - Hodak i ministar pravosuđa dr. Zvonimir Šeparović na Susretima u Vladi održanim u petak, u povodu tužbe Međunarodnom sudu pravde protiv SRJ za agresiju na Hrvatsku

Hrvatska država u svojoj tužbi navodi primjere stalnih i brojnih prekršaja Konvencije o genocidu, koja, među ostalim, zabranjuje uništavanje nacionalnih, etničkih, rasnih ili vjerskih skupina, uključujući i njihovo protjerivanje s određenog teritorija. U razdoblju od 1991. do 1995. SRJ je opetovano kršila Konvenciju o genocidu, kontrolirajući djelatnosti svojih obavještajnih agenata, postrojbi i različitih paravojnih postrojbi na teritoriju RH na području Knina, istočne i zapadne Dalmacije. Jugoslavija je odgovorna za etničko čišćenje iz tih područja, a posljedice su ogromne" veliki broj prognanih, ubijenih, mučenih ili zatočenih hrvatskih državljana. Zbog materijalnih uništavanja i razaranja, Hrvatska traži i naknadu ratne štete od SRJ.

Koliki je razmjer humanitarnih i materijalnih posljedica koje je naša država pretrpjela tijekom Domovinskog rata zbog jugoslavenske agresije, najbolje govore brojke- 20.000 poginulih, 55.000 ranjenih, 3.000 osoba za koje se još uvijek ne zna gdje su. Poginulo je i 303 - oje djece, 35 - ero ih je na listi zatočenih i nestalih, a 1.276 osoba je ranjeno. Sam Vukovar preživio je posebnu kalvariju- ubijeno je 1.700 osoba, od čega 1.100 civila, više od 4.000 je ranjenih, između tri i pet tisuća je zarobljeno, a 1.000 je i danas nestalih s tog područja. U Hrvatskoj je dosad pronađeno 120 masovnih grobnica sa 2.989 žrtava, a većina je u istočnoj Slavoniji. U jednom je trenutku, u 1992. godini, evidentirano čak 800.000 prognanika, što je više od 15 posto ukupnoga hrvatskog pučanstva, tako da se ta godina uzima vrhuncem humanitarne krize tijekom Domovinskog rata. Oko 590 gradova i sela je pretrpjelo štete i razaranja, 35 ih je srušeno sa zemljom, a 34 su znatno oštećena. Razrušen je ili uništen 1.821 kulturni spomenik, (651 u Dubrovčko - neretvanskoj županiji i 356 u Osječko - baranjskoj).

Vladimir Šeks dodao je da je pravni temelj za tužbu zaključak Sabora od 8. listopada 1991. godine kad je utvrđeno da je na Republiku Hrvatsku počinjena velikosrpska agresija.

Odluka hrvatske Vlade o podnošenju tužbe Međunarodnom sudu pravde protiv Srbije i Crne Gore zbog agresije na Hrvatsku jedini je mogući moralni političko - pravni potez koji se dugo čekao, priopćila je Hrvatska kršćanska demokratska unija (HKDU). Takva je odluka povijesna prigoda za izbijanje "argumentata" dijelu svjetskih moćnika, koji su agresiju na Hrvatsku godinama pokušavali prikazati građanskim ratom i kriminalizirati Domovinski rat, ocijenio je HKDU. Službeni Beograd u petak još nije službeno reagirao na odluku hrvatske Vlade o podnošenju tužbe protiv SRJ pred Međunarodnim sudom pravde u Haagu zbog agresije. Vijest je u beogradskim medijima dobila mali publicitet. Politika je u petak prenijela izvješće državne agencije Tanjug iz Zagreba. Ocjenjuje se kako je zaoštavanje stajališta Hrvatske prema Jugoslaviji vjerojatno motivirano procjenom da je sada najpogodniji trenutak za to. Jugoslavija je u teškoćama poslije agresije NATO - a kojoj je Hrvatska dala svesrdnu potporu, ustupajući zračni prostor za napade, priključujući se naftnom embargu i podržavajući sve diplomatske akcije protiv Jugoslavije", piše Tanjug.

(Vjesnik, 03.1.99)

Nanešena je šteta i u tri nacionalna parka, pet parkova prirode, 19 posebnih prirodnih rezervata, deset parkova i 19 parkova - kulturnih spomenika, uništena su ili oštećena 323 povijesna mjesta i naselja te 171.000 stambenih jedinica (10 posto stambenog fonda Hrvatske). Uništeno ili jako oštećeno oko 450 hrvatskih katoličkih crkava, 151 župni ured, 37 samostana i 57 groblja, te 210 knjižnica.

Ministar pravosuđa Zvonimir Šeparović je iznio podatak i da su ubijena 22 novinara te procjenu da je u Hrvatskoj posijano više od tri milijuna različitih eksplozivnih naprava, većinom protupješačkih i protutenkovskih mina. Gledajući gospodarske posljedice, sukus je sljedeći- tijekom 1991. i 1992. godine oštećeno je ili uništeno oko 25 posto ukupnih hrvatskih gospodarskih kapaciteta, uključujući velike sustave kao što je Jadranski naftovod, a uništeno je ili oštećeno oko deset posto turističkih kapaciteta. Šeparović je naglasio kako hrvatska Vlada ima dokaze da je zbog agresije na RH hrvatsko gospodarstvo pretrpjelo štete u iznosu od 27 milijardi dolara. Stoga Hrvatska traži da se pojedinci koji su se ogriješili o Konvenciji o genocidu kazne bez obzira na njihov službeni ili privatni status koji imaju. Hrvatska će država pokazati kako je SRJ tu Konvenciju prekršila preuzimajući kontrolu nad područjem Knina i istočne Slavonije od 1991. do 1995., bombardirajući i napadajući dijelove Dalmacije, protjerajući hrvatske građane iz tih područja kako bi ih očistila etnički i ujedinila sa SRJ stvorivši tako "Veliku Srbiju". RH će također pokazati da je Jugoslavija Konvenciju o genocidu prekršila vec kad je, netom prije početka "Oluje", zapovijedila i prisilila srpsko pučanstvo koje živi na području Knina na evakuaciju etnički čisteci to područje po drugi put. Kako najavljuje ministar Šeparović, zato će Hrvatska zatražiti da Sud u Haagu presudi i objavi da je SRJ prekršila svoje pravne obveze prema narodu RH (prema određenim člancima Konvencije o genocidu), a zatražit će i da SRJ državi Hrvatskoj, gospodarstvu i građanima nadoknadi ratnu štetu koja je prouzrokovana navedenim povredama međunarodnog prava, i to u iznosu koji će odrediti sud.

Haškom će sudu stoga država Hrvatska dostaviti preciznu procjenu šteta koje joj je prouzročila SRJ, a imenovat će i suca ad hoc, koji bi uz 15 haaških sudaca sudjelovao u ovom predmetu. Hrvatsku će pred Sudom u Haagu zastupati David B. Rivkin.

ŠEPAROVIC: HHO I NJEGOVI TRABANTI ISPISALI SU OPTUŽNICU PROTIV HRVATSKIH GENERALA!

ZBOG ČEGA JE HRVATSKA SADA PODNIJELA TUŽBU HAAŠKOM SUDU PROTIV SRJ, ODNOSNO KOJI SU SE POLITIČKI UVJETI STEKLI ZA TO?

- Tužbu protiv Jugoslavije (Srbije i Crne Gore) podnijeli smo jer nam to nalaže i na to nas obvezuje povijesni hrvatski nacionalni interes, potreba za uspostavom pravde za sva zla, za genocid izvršen od strane Jugoslavije, njene JNA i njenih vojnih i paravojnih postrojbi protiv Hrvatske. Konvencija o sprječavanju i suzbijanju zločina genocida pravni je temelj naše tužbe, povijesna istina je ona politička i moralna snaga koja nas upućuje da dokažemo da je na Hrvatsku izvršena agresija, da je vršen genocid sa svrhom uništenja hrvatskoga naroda, u cijelosti ili djelomično, kako stoji u spomenutoj konvenciji. Zločin je genocid najteži od svih zločina u današnjem svijetu i u svjetskom pravnom poretku. Zločin genocida nikada ne zastarijeva. Tužba nije zakasnila. Kolika je težina ove tužbe, pokazuje i to da Milošević nije pristao na normalizaciju odnosa s BiH jer nije udovoljeno njegovoj želji da BiH povuče tužbu koju je podnijela protiv njegove države.

U POSLJEDNJE SU SE VRIJEME ČULE I NEKE TVRDNJE KAKO POSTOJI OPASNOST DA BI U HAAGU MOGLE BITI PODIGNUTE OPTUŽNICE PROTIV ČETIRI HRVATSKA GENERALA ZBOG AKCIJE OLUJA. KOLIKO JE TA OPASNOST REALNA?

- Ne vjerujem da postoji ikakva opasnost osude naših generala. Za to nema ni pravnoga ni političkoga temelja. Oluja je bila i ostaje legitimna, od međunarodne zajednice odobrena i od nekih podržana vojno-redarstvena akcija oslobađanja vlastitog teritorija radi uspostave suverene vlasti hrvatske države na tom teritoriju. Srbi su sami pozvali svoje pučanstvo i organizirali odlazak srpskoga pučanstva iz do tada okupiranog područja. Nitko nije izdao nikakvu naredbu koja bi u sebi imala ikakav element ratnoga zločina. Na terenu su se dogodili neki zločini, bilo je pljačke, krađe, a u nekim slučajevima i nasilja, što je u mnogim sudskim postupcima i utvrđeno, a pojedinci su i kažnjeni i još se nalaze na izdržavanju kazne. O tome smo izvještavali i ubuduće ćemo podastrijeti dokaze. Ni je točno da Hrvatska nije procesuirala individualne zločine počinjene poslije Oluje. Naprotiv! Vojne su postrojbe vrlo brzo nakon uspješnog dovršenja operacije Oluja povučene, a na oslobođenim su područjima ostale pretežno redarstvene postrojbe. Iz povijesti je ratova, a za mnoge je to, na žalost, ako ne jedini a ono glavni dio povijesti koju uče djeca u škola, poznato da poslije vojnih operacija prostorom kruže oni koji kao pojedinci koriste poremećaj izazvan ratom i uskaču tamo gdje još nije uspješno i potpuno uspostavljen pravni poredak. Tu nema govora o odgovornosti generala. Na žalost Hrvatski helsinški odbor i njegovi trabanti "potpisali" su zločine i na uvodnom mjestu svoga otrovnog izvještaja naveli su imena zapovjednih osoba vojno-redarstvene operacije Oluja. To je prava optužnica! Protiv časnih ljudi junačkih postrojbi koje su oslobodile najveći dio okupirane Hrvatske.

KOLIKO JE TOČNA INFORMACIJA DA HRVATSKA ZA TRI TJEDNA MORA DOSTAVITI HAAGU NEKE DOKUMENTE VEZANE ZA OLUJU?

- Točno je da je Međunarodni kazneni sud zatražio neke isprave koje je već ranije tražio. Mi pripremamo odgovor. ŠTO ĆE BITI S IZRUČENJEM TUTE I ŠTELE?

- O tomu ćemo razgovarati s glavnom tužiteljicom Louise Arbour pri skorom posjetu Zagrebu. Pošto je stvar još u sudskome postupku, bilo bi preuranjeno i neprimjereno komentirati i predviđati ishod. U pitanju je ne samo zahtjev za izručenje već i načelo suverenosti naše zemlje, koja ima legitimno pravo ostvariti puni suverenitet hrvatske državne subene vlasti nad dvojicom svojih građana koji su optuženi i kojima se sudi za kaznena djela, gdje Hrvatska ima pravo i legitiman interes dovršiti postupke, a onda kada se steknu

uvjeti, ako bude zakonito odlučeno o njihovu izručivanju da se izvrši, da se ostvari sudski kazneni postupak protiv dvojice spomenutih građana.

KAKO KOMENTIRATE SLUČAJ ETEROVIĆ I DA LI MINISTARSTVO PRAVOSUDA NEŠTO PODUZIMA GLEDE TOGA?

- Nema nikakva formalnog zahtjeva za izručenje i za vođenje kaznenog postupka, pa nema temelja očitovanju ovog ministarstva.

U KONTEKSTU ORGANIZIRANOG KRIMINALA NEKI SPOMINJU I UBOJSTVO IBRAHIMA DEDIĆA. POZNATO JE DA SE ON ZBOG OSOBNE ZAŠTITE OBRAĆAO POLICIJI, ALI SE TVRDI DA JE NIJE I DOBIO. KAKAV JE VAS KOMENTAR?

- Na nedavnoj konferenciji bankara nazočio je i spomenuti Ibrahim Dedić. Od njega se nije odvajao jedan stranac, tjelohranitelj, koji je onako tamnopot upućivao na svoje porijeklo negdje sa Srednjeg istoka. Ministar Penić dao je ovih dana uvjerljiv komentar o ovome o čemu vi mene pitate.

ŠTO JE SA SLUČAJEM FIKRETA ABDIĆA? IMA LI KAKVIH NOVIH DETALJA OKO ZAHTJEVA BIH ZA NJEGOVIM IZRUČENJEM? DA LI HRVATSKO PRAVOSUĐE PODUZIMA NEŠTO U TOM SMISLU?

- Slučaj Fikreta Abdica još je pred sudom. Ustav Republike Hrvatske isključuje mogućnost izručenja vlastitoga građanina. Izuzetak je Ustavni zakon o suradnji RH sa Haaškim sudom.

KAKO KOMENTIRATE SLUČAJ MIROSLAV ŠEPAROVIC-MARIO BALJKAS? POZNATO JE DA SE BALJKAS OBRAĆAO I NA VAŠU ADRESU, ZBOG VLASTITE ZAŠTITE.

- Točno je da mi se obratio g. Mario Baljkas, kao i mnogim drugim, za pomoć. Na njegovo ćemo pismo odgovoriti. POZVALI SMO GLAVNU TUŽITELJICU LOUISE ARBOUR U ZAGREB KAKVI SU TRENUTNI ODNOSI HRVATSKE S HAAŠKIM SUDOM I ŠTO OČEKUJETE U DALJOJ SURADNJI?

- Odnosi s Međunarodnim kaznenim sudom za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji su sukladni stajalištima Hrvatskoga državnog sabora, koji je ispravno zaključio da nam valja nastaviti suradnju s tim sudom, ali smo u isto vrijeme i nezadovoljni radom toga suda, kako zbog jednostranosti, u pretjeranom i neprimjerenom gonjenju Hrvata, tako i zbog sporosti, čime nije održano obećanje prilikom dobrovoljne predaje 11 Hrvata prije višod dvije godine. S velikim interesom očekujemo posjet gospodje Louise Arbour, na moj zahtjev, Zagrebu. Za taj susret ćemo pripremiti nekoliko važnih zahtjeva i prijedloga. Pružit ćemo dokumentaciju i tražit ćemo progon odgovornih ne samo za zločine u Vukovaru (general JNA Lončar, Kadžević, Adžić i drugi) već i za Dubrovnik (Vučurović i general Strugar), za Škabrnju (general Mladić), za ukupnu zločinačku djelatnost (Mile Martić, koji je optužen samo za raketiranje Zagreba 1. svibnja 1995), za bombardiranje civilnih objekata Zadra i Varaždina, nadalje, za masovno ubojstvo u Voćinu, za zločine u Petrinji i na Banovini. Posebno ćemo uznapostojati da se zločin nad Dubrovnikom nađe pred tim sudom. Prof. Shariff Bassiouni, predsjednik Stručnog povjerenstva UN za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji, rekao mi je da nijedan zločin nije tako dobro obrađen i dokumentiran kao razaranje Dubrovnika. Tražit ćemo odgovornost Bošnjaka-Muslimana za njihova zlodjela nad Hrvatima. Predložiti ćemo da oni koji su dobrovoljno pristupili sudu, a postupak im traje preko razboritog roka, budu pušteni na slobodu uz jamstvo. Mi pozdravljamo dolazak glavne tužiteljice Međunarodnog suda gospođe Arbour u Zagreb jer nam je to dobra prilika za razmjenu mišljenja i dogovor o budućoj suradnji. Mi poštujemo osobu gospođe Arbour, skloni smo vjerovati da ona postupi na najboljoj namjeri i da je u svoj odgovorni posao unosila svoju neprikosnovenu stručnost i veliki moralni integritet ličnosti. Hoćemo konstruktivan dijalog i korisnu razmjenu mišljenja.

STOTA OBLJETNICA ROĐENJA PJESNIKA GUSTAVA KRKLECA

VARAŽDIN - Grad u kojemu je pjesnik i akademik Gustav Krklec počeo gimnazijske dane i ispisao prve stihove, pripremio je, uz književnikovu stotu obljetnicu rođenja koja se navršila jučer, bogat i raznolik kulturni program. Program u Maruševcu, mjestu Krklečeva djetinjstva i susreta s pučkom školom, te u Varaždinu, u kojemu je proveo tri gimnazijske školske godine, a kasnije rado dolazio, posebice na književne susrete s mladima, zajedno su pripremili Gradska knjižnica i čitaonica "Metel Ožegović" i Matica hrvatska Varaždin uz suorganizatore Općinu Maruševac i Udrugu prijatelja dvorca Maruševac.

Jedan od najvažnijih događaja vezanih uz proslavu stogodišnjice Krklečeva rođenja svakako je otvorenje njegove spomen-sobe i knjižnice u sklopu varaždinske Gradske knjižnice. Kako nam reče Marijan Kraš, ravnatelj Knjižnice i dugogodišnji pjesnikov poštovatelj, zahvaljujući Varaždinu još 1981. godine otkupljena je piščeva bogata ostavština s više od 6000 knjiga iz njegove biblioteke, među kojima je najznačajnija zbirka knjiga hrvatskih pjesnika i prozaika između dva svjetska rata, uglavnom njihovih prvih izdanja, danas pravih rariteta. Tu je i više od tisuću fotografija pjesnika, isto toliko razglednica dopisnica, osobni dokumenti među kojima i indeks studija agronomije u Beču i filozofije u Zagrebu - koji nikad nije završio!

Za proslavu godišnjice u Knjižnici je pripremljena i dokumentarna izložba o životu Gustava Krkleca čiji je autor Jasenka Štimac, te multimedijски videozapis s najznačajnijim dokumentima iz ostavštine. U dvorcu Maruševac također je postavljena izložba, a na kući u kojoj je Krklec proveo djetinjstvo Matica hrvatska Varaždin otkrila mu je spomen-ploču.

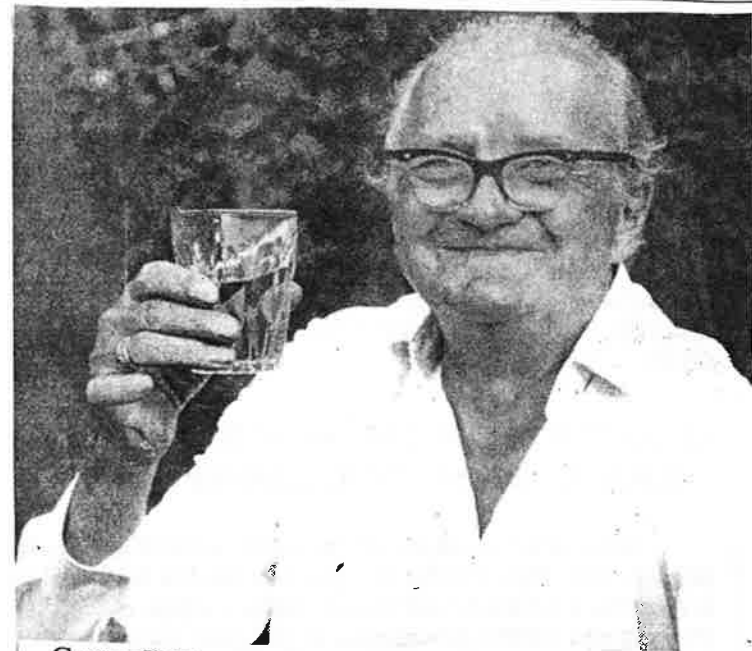
I. Vrbanić, *Večernji list*, 24. lipnja 1999., str. 18. (HIC)

VELIKA IZLOŽBA RENDIĆA

SUPETAR - Otvaranjem velike izložbe skulptura, crteža i dokumenata u Supetru je obilježena 150. obljetnica rođenja Ivana Rendića, nestora hrvatskog kiparstva. Premijemo cjelovito predstavljanje Rendićevih djela postavljeno je u galeriji koja nosi umjetnikovo ime. Supetar je, naime, na dobrom putu da utemelji memorijalnu zbirku Rendićevih radova i tako na najbolji način očuva uspomenu na njega i njegovo djelo.

Otvarajući izložbu, Rendićev biograf dr. Duško Kečkemet je posebno istaknuo ulogu Rendića pionira koje je postavio temelje novije hrvatske umjetnosti. On je bio prvi značajni i umjetnički obrazovani hrvatski kipar i nužna spona između naše stare i nove umjetnosti. Ivan Rendić je bio neobično plodan umjetnik. Oko 250 skulptura, poprsja, nadgrobni, crkvenih i javnih spomenika i nekoliko građevina razasuto je diljem naše domovine i u Trstu gdje je duže djelovao. Njegov zvonik crkve u Ložišćima na Braču smatra se najljepšim zvonikom posljednjih stoljeća u Hrvatskoj. Djela mu se odlikuju realističkim pristupom s elementima naturalizma. Oko 1900. godine prihvatio je secesijski stil nastojeći mu dati osobno i nacionalno obilježje primjenom preoblikovanih folklornih motiva. Najbolji je u realističkom portretu i realistički oblikovanim alegorijskim figurama. Izložba će činiti ovoljetni stalni postav, a za prigodu više skulptura i crteza posuđeno je iz galerija umjetnina u Splitu i u Bolu.

I. Radić, *Slobodna Dalmacija*, 28. lipnja 1999., str. 14. (HIC)



Gustav Krklec (23. lipnja 1899 - 30. listopada 1978)

LIST NA VJETRU

Gustav Krklec

Ubih u sebi anđela i vraga,
ili je, možda, mrtvo nešto treće.
Nećeš me naći kad se vratiš; sve će,
što bješe moje, nestati bez traga.

Ni mrlja krvi, trag stopala neće
trajati tu u krugu rodnoga praga.
Možda će samo usahlo drveće
sjećati na me, kad se vratiš, draga.

Usahnuh i ja, suhi list na hvoji,
prije no jesen u svom sedlu žutom
projaha našim voćnjakom u kasu.

Otrpnuše ko lišće dani moji,
ko šaka praha na vihoru lutom ...
I sav se život razbi, prosu, rasu!

MORE THAN 27 THOUSAND FIRST YEAR STUDENTS TO ENROL THIS YEAR IN CROATIAN UNIVERSITIES

27,355 students will be enrolling into first year studies for the 1999-2000 academic year, at Croatia's four universities - in Zagreb, Split, Rijeka, and Osijek. Almost 15 thousand will be able to enrol given the support of the Ministry for Science and Technology, while the remainder will have to pay for their studies. Students enrolling into first year will have to pay a fee between 4,500 and 7,500 kunas, depending on the course, which is the same amount as last year. The first series of entrance exams will be held between July 5 and 15, while the second series will be held between September 8 and 10.

FPB, 10 June, 1999. (HIC)

NAIVNA UMJETNOST

(primitivna, izvorna),

Naziv za umjetnička djela samoukih umjetnika. Naivna umjetnost u Hrvatskoj ima svoje temelje u individualnoj pretvorbi provincijalizirane kasnobarokne likovne produkcije (glaže ili “kipci”, kućni oltari, votivne slike, ruralni tabulati), a u zanatskom pogledu oslanja se na slikarstvo i rezbarstvo pučke provenijencije. U XIX. St. putujući, uglavnom anonimni slikari, donose u Hrvatsku kulturu bidenmajerskog portreta koji pojednostavljuju do izraza krotke naivnosti. Tragove “primitivne spontanosti” nalazimo i u slikama splitskog liječnika i arheologa amatera F. Bratanmića (1816 - 83). Pandurski časnik i činovnik financijske uprave A. Barač (1790-1855) slika akvarelom vedute jadranskih gradova i scene iz obiteljskog života na način sentimentaln i prožet spontanom iskrenošću. U duhu romantizma S. Marjanović (1802 - 60), svećenik, ilirski pjesnik i skladatelj, naivistički interpretira engleske pejzažiste XIX. st. Među preteče naivne ili izvorne umjetnosti valja uvrstiti i A. Kunza, F. Drežija, J. Šašela, M. Olivera. F. Plochla, V. Župančića i Đ. Friedricha.

Za afirmaciju naivne umjetnosti u Hrvatskoj u XX. St. od odlučujuće važnosti bila je pojava Hlebinske slikarske škole na samom početku trećeg desetljeća. Akademski slikar K. Hegeđušić počeo je 1930. raditi sa seljacima I. Generalićem i F. Mrazom u Hlebinama podučavajući ih slikarskim tehnologijama.

Hegeđušić je još 1927. u Parizu naslikao temperu *Bilo nas je pet vu kleti* u kojoj je dao kolorit. tipologiju i tematiku što će, zajedno s tehnikom slikanja na staklu,predstavljati temeljni obrazac početnog razdoblja Hlebinske škole. I. Generalić i F. Mráz izlagali su kao gosti na III. Izložbi umjetničkog udruženja Zemlje (Zagreb 1931). Poslije im se pridružio seljak slikar Ivan Virius.



Ivan Lacković - Croata: Kamilica (ulje na staklu, 1969)

Nakon II. Svjetskog rata Ivan Generalić postaje središnja osoba Hlebinske škole. On daje primjer i poduku većini predstavnika tzv. Druge generacije Hlebinske škole kojoj pripadaju F. Filipović, D. Gaži, J.Generalić, M.Kovačević, I.Večenaj, M. Mehkek, i I. Lacković Croata. Oni nastavljaju razvijati predratni hlebinski formalni rekvizitorij (površina shvaćanja dvoplošno, lokalna boja, jasan crtež), ali unose i mnoge promjene. Sve manje

slikaju motive iz socijalne zbilje na selu, a sve se više priklanjaju romantičnom konceptu podravskoga krajolika, lirskoj idealizaciji seoskog života. fabulaciji ili fantastici.

Izvan hlebinskog, odnosno podravskog kruga naivna umjetnost formiralo se nekoliko značajnih ličnosti čije stvaralaštvo obilježava singularnost stila: M. Skurjeni, E. Buktenica, I. Rabuzin, S. Stolnik. D. Jurak, R. Bahunek, i dr. Unutar hrvatske naivne umjetnosti djelovao je, posebice izložbenim nastupima, i vojvođanski Mađar E. Feješ.

Udruga “Seljačka sloga” osnovala je 1952. god. stalnu izložbu seljaka slikara u Zagrebu. Ova institucija 1956. god. dobiva naziv Seljačka umjetnička galerija koja će 1957. postati prvi muzej naivne umjetnostio u svijetu pod nazivom Galerija primitivne umjetnosti. Odlukom Sabora Republike Hrvatske 1994. utemeljen je. s osloncem na funduse koje su spomenute institucije prikupile počevši od 1952. Hrvatski muzej naivne umjetnosti. Osim ovog muzeja djeluju još Galerija Hlebine (od 1968.) te Galerija izvorne umjetnosti u Zlataru (od 1971.). (Hrvatski leksikon, str. 150-151)

Hrvatska naivna umjetnost svoju je međunarodnu afirmaciju dosegla izložbama na Bijenalu u Sao Paulu (1955), na izložbi *50 godina moderne umjetnosti* u Bruxellesu (1958) te izložbama naivne umjetnosti u Knokke-le-Zoute, Baselu. Baden-Badenu, Munchenu. Rotterdamu, Parizu, Bratislavi i Zagrebu.

Od hrvatskih naivnih umjetnika kipara najranije je zabilježena pojava skulpture M. Smoka, seljaka iz Krašića. koja je prvi put izložena na manifestaciji Hrvatskog radiše 1920. U Zagrebu. Radnik L. Torti izlagao je 1925. svoje kamene kipove na groblju u Cavtatu. Seljak kipar P. Smajić počeo je izlagati 1934. u Splitu. U razdoblju nakon 1945. formirale su se mnoge kiparske osobnosti naivnoga izraza: S. Kićin, F. Petelinšek, M. Hegeđušić, K. Vizvari. J. Horvat Joška, J. Bićanić, S. Naletilić-Penavuša, K. Parađ-Vojković, M. Mihinica, D. Belković, M. Kuzman, M. Generalić, B. Gaži, S. Škvorić i dr.

Vrime Božje

P. Grašo

Nevera se sprema, vitar lupa škurama,
Sidim ispred stakla, pa se borim s urama
Prvih dana duša teško vrime podnosi,nakon bola i beštimi
Ostalo je samo ovo vrime Božje da se sa njim borim,
Pa da slomljen uvenem...

Posljednja je kiša dušu mi potopila,Ti se nisi vratila...
Ja ne smin više Tvoju sliku jubit, ja ne smin više tebe sanjati
Jer u samoći ja polako sidin, a jubav želim, jubav dozivam
Kad dragi Bog mi grišnu dušu prosti,
jer opet san te opet jutros proklija,
A nevera je učinila svoje i na Tebe me opet sitila...

Ostalo je samo ovo vrime Božje
Da se sa njim borim pa da slomljen uvenem,
Poslidnja je kiša dušu mi potopila,Ti se nisi vratila...
Ja ne smin više sliku Tvoju jubit, ja ne smin više Tebe sanjati
Jer u samoći ja polako sidin, a jubav želim, jubav dozivan
Kad dragi Bog mi grišnu dušu prosti,
jer opet san te jutros proklija
A nevera je učinila svoje i na Tebe me opet sitila,
a nevera je učinila svoje, i Tebe mi je opet vratila.....

Magnetofonska vrpca “Vrime”, pjeva Oliver Dragojević

Pilate-like gesture of Serb Archpriests

The Holy Synod of the Serbian Orthodox Church has called on Yugoslav president Slobodan Milosevic to resign. This gesture of moral courage is certainly based on Christian belief, but not on its central figure but rather on Pontius Pilate.

The Holy Synod neither responded to the destruction of Vukovar and the ensuing victims of Greater-Serbian nationalism, not did they react after the war in Bosnia, if only by condemning Milosevic,or at least Karadzic. They also failed to respond when Kosovo was ethnically cleansed. Their adherence to the Christian principles resurged only when it became crystal clear that Milosevic’s national policy eventually led to the loss of Kosovo. The Serbian Orthodox Church was not touched by the corpses that crammed the decade bewteen the great nationalist meeting held in Kosovo on the Feast of Saint Vitus in 1989, which marked the rise of Serbian nationalism, and the same date ten years later which marked the beginning of Milosevic’s defeat. Instead, it was touched by the fact that its goal had not been achieved. Even before the so-called Memorandum of the Serbian Academy of Arts and Sciences, which inaugurated the policy of slaughter, the Serbian Orthodox Church persistently fostered a sense of nationalist paranoia. In the name of Nikolai version of Serbian Orthodoxy, in the name of Nikolai” mutilated “od-man” the heavenly mission of Serbs was

CANADIAN SERBS HAVE NO EXCUSE FOR SILENCE ON ATROCITIES

The lessons and revelations of the Kosovo crisis are many. It has proved without question that Canadians are overwhelmingly compassionate, non-racist and not blind to the suffering of others, regardless of the faith or race of those others.

This wasn’t the result of some planned research on racism, or some other academic endeavour. It was a sponetaneous reaction that was even substantiated by polls. That is something no one can ever take away from Canadians.

It is, however, sad that Canadian Serbs did not join civilized society in unequivocally condemning what the Serbs did in Kosovo, regardless of what Kosovo does or does not mean to them. The two issues are not mutually exclusive.

Unlike their counterparts in Belgrade, who were not made aware of what was going on, and can, therefore, be somewhat excused, Serbs in Canada have no excuse for their silence.

To this moment, they have not expressed a word of condemnation for the unspeakable horrors the Serbs forces have committed in Kosovo. Instead, they have the audacity to condemn Canada’s role in the crisis.

By demonstrating against NATO without condemning the great evil that was committed by Slobodan Milosevic’s regime, they align themselves with that regime, and give the impression that they condone Milosevic’s savagery.

Russia has similarly proved it still is unfit to join the civilized world. We enthusiastically thanked it for its help in the peace negotiations, while in reality we dared not say that if not for Russia, thousands of lives may have been saved, since Milosevic would have capitulated much earlier.

By supporting a rogue nation and its despotic ruler, as it

passionately discussed with special emphasis on the “Old Serbia” (as Belgrade’s weekly Pravoslavlje – “Orthodox Creed” labeled Kosovo for decades, each week calling for revenge on Albanian Muslims for their crimes against the pious Serbs). The hysteria of the “threatened and defenseless people of Serbia” was systematically stirred up by a strain in the Serbian Orthodox Church, a theological charge was added by Nikolovians such as Atanasije and Amfilohije. The bunch was gradually joined by certain intellectuals and academy members (such as Cosic and Isakovic, and then by Beckovic and Koljevic), psychiatrists and experts in inducing mass psychoses (Raskovic, Bokun, Karadzic), and eventually by politicians who would, by definition, sacrifice their own mother for some power (at a certain point in time, Milosevic condemned the Memorandum to survive, but later on he set out to implement its provisions). Indeed, some of the previous documents, interviews and sermons by certain Serbian archpriests would contain some Pythian formulations that may today – post hoc – be interpreted as the expressions of unprecedented civil courage amidst dark times, as a clear and resolute moral condemnation. However, the same level of skill was also manifested by other religious hierarchies in different times: they were well aware that they could not put all of their eggs into one basket. Milosevic, who offered himself to do the dirty work, has not been rejected because it was dirty, but because he did not complete it successfully.

Inoslav Besker, Croatia Weekly, June 24,1999

previously did with Iraq, Russia still seems to live in the Stalin era.

By acting immaturely in occupying the Pristina airport, it further established how far it is from gracefully appreciating the gratitudeunjustifiably showered on it after the Belgrade negotiations were concluded. Russia proved it is not yet material for such praise.

If not for its nukes, Russia would have been ignored, and rightly so. What kind of message does that send to the rest of the world: that nuclear arms make or break a nation?

We should have stood up more firmly to Russia, and certainly praised it much less.

Hesham Sarry, Kitchener

The Toronto Star, The Letters to the Editor, July 6,1999

No harm done, by Christiane Amanpoor

A story about Dinko Šakić aired last night was misleading and serves no other purpose than to discredit today’s Croatia. As a Croatian American I followed Ms. Amanpoor’s reports since the breakup of the former Yugoslavia and was surprised to see such unprofessional approach to this delicate issue.

In the beginning of her report on Dinko Šakić Ms. Amanpoor wonders how can accused war criminal live peacefully in Argentina for more then 50 years, using his original name? The answer is simple; until 1998 nobody ever asked for his extradition, not even former Yugoslavia, not even Serbia. On the other hand, another war criminal, Mr. Momčilo Đujić, Chetnic commander in W.W. 2 responsible for killing more than 1500 Croats and Muslims still lives peacefully in the US despite the fact that his extradition was sought by Yugoslavia in 1985 and Croatia in 1999.

Nastavak na str. 16

OPSTOJNOST HRVATA U BOKI

ZAGREB, 8. srpnja - Knjiga prof. dr. Josipa Pečarića "Borba za Boku kotorsku" predstavljena je u četvrtak u Muzeju "Mimara". Knjiga sadrži članke koje je autor u posljednjih nekoliko godina objavio u različitim novinama i časopisima, a govore o kulturi i povijesti hrvatskoga nacionalnog bika u Boki kotorskoj. Nakladnici knjige su zagrebačka izdavačka kuća "Element", Hrvatski informativni centar i Hrvatska bratovština "Bokeljska mornarica 809".

Upravitelj Hrvatskog informativnog centra i ravnatelj Hrvatske matice iseljenika Ante Beljo je rekao da se danas u Hrvatskoj ne posveđuje dovoljno pažnje Hrvatima koji žive izvan granica domovine, te da su Hrvati u Boki zasigurno najugroženiji segment našeg naroda. Zaključio je da ova knjiga poziva na produbljivanje svijesti u domovini o bokeljskim Hrvatima i poziva na očuvanje hrvatske kulture i njezina bica u Boki.

Predsjednik Hrvatske bratovštine "Bokeljska mornarica 809" prof. dr. Zvonimir Janović je predstavio autora knjige koji je rođen u Kotoru 1948. godine, magistrirao je elektrotehniku i doktorirao matematičke znanosti. Janović je naglasio da je nekada u Boki živjelo mnogo Hrvata, ali da su tijekom godina sustavno iseljavani te je danas njihov broj osam posto od ukupnog broja stanovnika Boke. Drastično smanjen broj Hrvata u Boki je izuzetno zabrinja-

Vjesnik, UNUTARNJA POLITIKA, četvrtak, 8. srpnja 1999.

Konacno riješeni svi granični sporovi s BiH

ZAGREB, 7. srpnja - Sporazum o granici s BiH u srijedu je konačno definiran. Mješovito međudržavno diplomatsko povjerenstvo za identifikaciju, označavanje i održavanje državne granice između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, na zajedničkom je sastanku u Zagrebu definiralo konačan sporazum o granici između dviju zemalja. Kako je istakao predsjednik hrvatske skupine mr. Željko Dobranović nakon sastanka, time je završena faza identifikacije granica, nakon čega će sporazum potpisati ministri vanjskih poslova dviju zemalja, a onda ga potvrditi i parlamenti.

"Značajno je da kod utvrđivanja granica nismo imali nikakvih spornih političkih pitanja, što pokazuje i činjenica da su mješovite skupine stručnjaka obje države u potpunosti uskladile svih 1001 kilometar granice i ucrtale ih na zemljovidu«, istakao je Dobranović, dodavši kako je to bio i fizički težak posao.

Naime, s utvrđivanjem granica počelo se u studenome prošle godine što znači da su stručnjaci imali vrlo kratak rok za proučavanje dokumenata vezanih uz ona granična područja za koja nije bilo moguće utvrditi stvarni položaj. O konkretnim detaljima sporazuma o granici, nakon ovog zatvorenog razgovora Mješovitog međudržavnog povjerenstva za granicu, nije bilo riječi. Pa tako ni o onim pitanjima koja su bila sporna u

vajući, ali mnoštvo kulturnih spomenika svjedoči o vjekovnoj nazočnosti Hrvata na tom području. Katedrala sv. Tripuna u Kotoru je najstarija hrvatska katedrala, a od kada su Mlečani u Kotor donijeli tijelo sv. Tripuna, on postaje zaštitnik grada. Godine 809. osnovana je Bokeljska mornarica i bila je jedna od najvećih pomorskih sila u Sredozemlju.

Novinarka Maja Freundlich je rekla da knjiga "Borba za Boku kotorsku" nije ni po čemu zavičajna i nostalgijna. To je knjiga pisana s angažmanom, a autor je imao jasan osjećaj za cilj koji želi postići.

Goran Jovetic, Vjesnik, 9. 07.99

Nastavak sa str. 6

tijelima odlučivanja, a da se u državnome proračunu udvostruče sredstva za kreditiranje mladih i rješavanje njihovih stambenih problema. Od hrvatske Vlade i Hrvatskoga državnog sabora očekuju zakone kojima će poticati zapošljavanje mladih. Združenim nastupom domovinske i iseljene Hrvatske, zaključuju sudionici Sabora, Hrvatska mora ojačati lobiranje i promicanje u svijetu. Traži se i brzo kreiranje programa povratka useljeničstva, osobito mladih ljudi. Idući sabor Hrvatske mladeži najavljen je za 2001. godinu, a predloženo je da bude održan u dijaspori.

dosadašnjem radu Povjerenstva. Jedno od tih spornih pitanja bila je granična crta oko zračne luke Željava kod Bihaća i Kostajnice. Nadalje, pitanje Martin Broda nije bilo do kraja riješeno - granica je bila usuglašena u 90 posto elemenata. Također, tu je bilo i pitanje morske granice i Neuma, koje je izazivalo posebno zanimanje i članova Povjerenstva i javnosti. Tu su pri određivanju granice, kako je ranije najavljivano, glavni orijentiri bili Hidrografski institut iz Splita koji je izradio tehnički prijedlog granice na moru na tom području, te postojeća katastarska dokumentacija.

Članovi Povjerenstva često su isticali kako se cijelo vrijeme nastojalo da glavnu riječ vode stručnjaci, no i kako se prigodom usuglašavanja pojedinih spornih pojedinosti ipak tražilo mišljenje političara. No, cilj je, kako su isticali, ipak bila što logičnija granična crta koja uvažava katastarsku i drugu dokumentaciju, kao i životi na tim područjima. Uz Dobranovića, u hrvatskom su izaslanstvu bili mr. Mladen Klemenčić, Aleksandar Tonžetić, Stipica Kuna, Toma Gali i Davor Božinović, dok je izaslanstvo Bosne i Hercegovine predvodio predsjednik Anto Valenta. Uz njega bila su i dvojica članova Predsjedništva Mugdin Čukle i Ostoja Kremenović, uz članove izaslanstva Havila Isakovića, dr. Vladimira Lukića i Željka Obradovića.

Marijana Matković i R. I.

SLOVENSKA VLADA NAŠLA RJEŠENJE ZA POKOP POSMRTHNIH OSTATAKA 1.179 ŽRTVA KOMUNIZMA, NAĐENIH ISPOD TRASE AUTOCESTE, HRVATSKI VOJNICI ČEKAJU NA POKOP U MARIBORU

Posmrtni ostaci 1.179 žrtava poslijeratnih masovnih ubojstava kod Maribora, među kojima su najviše stradali hrvatski domobranci i ustaše na povratku iz Bleiburga, još čekaju na blagoslov i pokop na obližnjem mariborskom groblju Dobrava što bi, prema sadašnjim predviđanjima, trebalo biti obavljeno ovoga ljeta. Iskapanja dvokilometarskog protutenkovskog jarka, nakon tromjesečnih radova, završena su na predviđenoj duljini od 60 metara i nastavljena je izgradnja autoceste Pesnica-Slivnica, a slovenska je vlada već dala suglasnost i sada se čeka slična potvrda gradske općine Maribor da može početi izgradnja zajedničke grobnice.

Kada smo naišli na prve posmrtno ostatke, nitko nije očekivao toliki broj žrtava na tako malom prostoru. Već određena

lokacija i projekt zajedničke grobnice koja će biti u neposrednoj blizini sadašnjega spomenika podignutog 1990. godine u znak sjećanja na žrtve poslijeratnih ubojstava, razjasnio je direktor mariborskog pogrebnog poduzeća Franc Podrekar. Istakao je zatim da odluke o početku gradnje i za to potrebnog novca još nema. Direktor projekta gradnje autocesta u sjeveroistočnoj Sloveniji Anton Brodnjak objašnjava da je Društvo za autoceste Slovenije (DARS) preuzelo obvezu i odgovornost za postupanje s tim posmrtnim ostacima, a ni novac nije problem.

- Ne bismo htjeli da nešto zapne zbog brzopletosti - kaže Brodnjak.

(Večernji list, 8.7.99)

PČELARSTVO

Seosko je privređivanje obuhvacalo i tradicionalno pčelarstvo, djelatnost od dvostruke koristi za domaćinstvo. Proizvodima pčela - medom i voskom - namirivale su se prehrambene, zdravstvene te tehnološke potrebe, a djelovanje pčela na oplodnju bilja koristilo je agrarnoj proizvodnji, posebice voćarstvu. Prirodni su uvjeti za tu djelatnost u Hrvatskoj vrlo pogodni zbog obilja raznovrsnog - i samoniklog i kultiviranog - medonosnog bilja. Dosta je podsjetiti na lipu, kesten, bagrem, vrbu, vrijes, ružmarin, kadulju i drugo razno livadno bilje. Zbog aromatične vegetacije krških terena, kakvom je prednjačio med s jadranskih otoka.

U seoskom mišljenju i ponašanju pčele zauzimaju posebno mjesto, drukčije od ostalih životinja. Drže se "*Božjim stvorenjima*". Kad izgube život, nikako se ne smije kazati da su uginule - pčele, naime, poput ljudi, umiru. Za te plemenite životinje nije svejedno u kakvom su ljudskom okruženju, o čemu svjedoči zapis iz Like o uvjerenju da pčele napreduju tamo gdje vlada pravda i poštenje. Više nego ikoja druga praksa, pčelarstvo je u mnogome prožeta magijskim postupcima. Među inim držalo se da će poslovanje oko pčela pratiti sreća ako se bazira na trostrukome roju, od kojih jedan pčelar dobije (ili kupi), drugi nade, a treći ukrade. (Posljednje je donekle u proturječju s prije iznesenim postulatom o poštenju.)

Kad je riječ o nalaženju, uobičajeno je bilo skupljanje divljih (i podivljalih) pčela iz stabala, pa i špilja te kamenja. Ako je seljak u šupljem deblu naišao na pčelinje društvo, urezao je svoj znak, čime su, po staroj seoskoj konvenciji, dotične pčele postale njegovim vlasništvom. Da bi ih uzmogao prenijeti kući, napravio je na deblu šupljinu, a uz pčelinji ulaz - *leto* - prislonio košnicu. Pred šupljinom je zapalio gubu (ili suhu balegu, slamu, neku staru krpu) te dimom nagnao pčele da - izlazeći kroz leto - nađu spas u košnici. Ili je, omamivši pčele dimom, prepilio duplje, pod donji dio podložio sito, a gornji pokloplo pločom i sve zajedno prenio kuci.

Medu košnicama koje su rabili seoski pčelari panj je bio najjednostavnije rješenje. Ako ga je pčelar našao, služio je svojoj svrsi u prirodnom obliku, s minimalnom ljudskom intervencijom. Ipak, češće ga je pčelar izradio, otpilivši dio zdravog debla koje je zatim izdubio. Usto je izrezao i otvor za pčele (*leto*, *lecalo*), a u unutrašnjost panja stavio dva prekrížena prutića (*križić*) oko kojih ce pčele učvrstiti saće. Na jednoj je (drvenoj) ploči panj stajao, a drugom je (drvenom ili kamenom) bio pokriven. Takav se dub, stubli rabio u Hrvatskom primorju, Dalmaciji, Lici, Slavoniji.

U dinarskom je području pretezala košnica pletena od šumske ili divlje *loze* (*pavutina*), kadkad i od tankog ljeskovog ili vrbovog šiblja, u obliku stošca. Takva je trnka, trnjika bila još izvana omazana mješavinom govede balege i pepela (ili pljeve) da bi se pčelama osigurala ravnomjerna toplina.

Iduci, prilično rasprostranjen oblik jesu košnice od dasaka, sastavljene u uspravni sanduk te pokrivene ili drvenim pločama - ulište. Udomaćile su se najviše u jadranskom prostoru, ali ih ima i drugdje.

Čini se da su najkasnije ušle u uporabu slamnate košnice. Pletene od strukova ražine slame u spiralnoj tehnici, zvonolikog su oblika s ručkom na vrhu. I one mogu katkad biti omazane, dok su tri navedena oblika košnica pčelari uglavnom sami izrađivali. Ove su pletare većinom kupovali, i to od seoskih majstora iz Hrvatskog zagorja. Stoga su se raširile po panonskom području.

Košnice su pojedinačno smještali na police pričvršćene uza zid kuce, gdje su strehom bile zaštićene. Pazilo se da budu u zavjetrini i što više izložene suncu. Smještale su se i u vrt, u blizini cvijeća, ili u voćnjak, na police, klupice, ali i izravno na tlo. U jadranskom području postavljali su ih gdjegdje i u niše uza zid vrta, napravljene baš u tu svrhu. No, mogle su se smjestiti i u posebne objekte - pčelinjake, zgrade sastavljene od polica, pokrivene dvostrešnim krovicom. Nastojali su da broj košnica bude neparan, vjerujući da će time osigurati dobru kob proizvodnji. Nerijetko su na pčelinjake stavljali konjsku lubanju ili govede kosti, s namjerom da zaštite pčele od zlog, urokljivog pogleda. Zimi su ih, pak, posve

racionalno, prekrivali slamom, suhom otavom ili okivali daskama, kao zaštitom od hladnoće.

Da bi se postigao što veci prinos meda, neki su seoski pčelari tijekom godine premještali košnice u različita područja, birana prema cvatnji medonosnog bilja. Tako su, primjerice, dalmatinski pčelari u vrijeme ljetne žege i suše selili pčele preko Velebita na sjever, gdje je cvjetanje tek počelo. Pri seljenju košnicu bi zamotali u ponjavu i nosili na glavi ili na konju, a na vodi bi ih prevozili čamcem.

Za obilaska košnice vodilo se računa o tome da pčelar bude čist, jer se znalo da pčele ne podnose zadah, napr. od znoja, češnjaka ili luka.

U poslovima s pčelama važan je trenutak rojenja, kad stara matica, nakon što se izlegne nova, napušta s jednim dijelom pčela košnicu. Pazilo se da se roj ne izgubi, pa se nastojao zadržati i smjestiti u novo stanište. Pčelar je stoga pripremio čistu košnicu i iznutra je premazao kakvom mirisnom biljkom (ljubica, trava prilipača, orahovo lišće), kiselim mlijekom ili medom, da primami pčele. Pred lice je stavio sito, a tijelo zaogrnuo plahom, i to ne samo zbog vlastite zaštite od uboda već i iz uvjerenja da ce bijela boja zadržati pčele.

Zapis iz ličkog sela Ivčević-Kose ilustrira prizor rojenja, isprepleten racionalnim i magijskim postupcima-

"*Kad se roj odvoji, treba ga zadržati da ne odleti, odnosno da se spusti negdje blizu. Pčelar promatra kretanje pčela, pa ako kruže oko tmke, znak je da ne će daleko. Pčelari kažu da prvi i drugi roj idu blizu i nisko, dok treći roj ide visoko i teško ga je uhvatiti. Pčelar se zagrne čistom bijelom plahom, trnku prekrije crnom krpom i stavi je na pogodno mjesto u hladu. Djeca bacaju zemlju i prskaju vodom ispred pčela, planinka golim tijelom sjedi na zemlji i kao da im šapuće "Meden kuća majka, sidi majka, u kuću majka!" pritom tuče kamenčićima koje drži u rukama."*

Ako roj odleti i spusti se na susjedov posjed, držat će se, po starim tradicijama, njegovim vlasništvom pa će mu uz to - zato što je nađen - donijeti sreću.

Prvi je roj (*prvenac*, *ranko*) najkvalitetniji i rojit će se još jednom u istoj godini. Taj drugi roj (*parojak*, *drugenac*) već je slabiji, a treći je (*čele*, *trečaki*) najsabiji.

S obzirom na priprost uređaj košnica (s nepokretnim saćem), do meda se moglo doći jedino usmrcivanjem pčelinjeg društva pa, zatim, tiješenjem izrezanog saća. U iskapanoj su jami zbog toga zapalili oganj (od pruća, kakve stare krpe ili sumpora) i nad njeg stavili košnicu. Dim, a pogotovo sumporne pare, ugušili bi pčele koje bi pčelar tad istresao iz košnice i zakopao. Time mu je bio oslobođen put do saća. Razumje se, nekoliko su košnica ostavljali za nastavak proizvodnje. Od toga donekle odudara praksa u jadranskom području gdje su košnice od dubenog panja ili visokih daščanih škrinjica imale dvodjelni poklopac. U jesen su otvorili samo jedan dio poklopca i otuda uzimali med, čime su i leglo i pčele ostali sačuvani.

Izrezano saće stavili su najprije u čup da se samo ocjedi. Takav čist med (*samocić*) bio je namjenjen kućnoj apoteci. Nakon toga saće su, položeno u platnenu vreću) gnječili rukama, a neki su raspolagali i priprostim drvenim tjeskom (*čitka*). Dobiveni je med bio dobrodošlom namirnicom u prehrani, kao samostalno jelo ili kao sastojak za zaslađivanje drugih jela, pripremanje kolača i pića.

Voštinu što je preostala nakon gnječenja prokuhali su, uklanjajući pritom nečistoću, procijedili i tako proizveli vosak. Od njega su umjeli izraditi svijeće - voštanice koje su, osim za svakidašnju rasvjetu, bile i obveznim priborom na božićnome stolu, u opremi pokojnika i sl. Voskom su premazivali i debeo laneni konac (dretva) za šivanje, kao i niti osnovne pri tkanju, a bio je nuždan pri šaranju uskrasnih jaja.

Pčelarstvom su se ponajviše bavili stariji ljudi. Zbog životne dobi, nesklone promjenama, zacijelo su pridonijeli znatnoj konzervativnosti koja je tu djelatnost prožimala do novijih vremena.

"Etnografija", Matica Hrvatska, str.63-65

Mojim očima (i srcem).....

Kako već znate bila sam u Hrvatskoj. Posrećilo mi se, pa sam provela par dana u Zagrebu, zbog naravi posla. Nisam imala previše vremena, pa sam "hvatala" slobodne trenutke, i uživala u svakom trenutku. Šetala sam gradom kad god bih uhvatila slobodni tren, putovala tramvajima jer sam samo tako mogla gledati ljepotu zagrebačkih ulica i uživati, jer Zagreb je zaista lijep

I ovdje u Kanadi ja šjećem, iako ne dovoljno. Koji puta krenem od kuće prema "shopping plazi", polako, ili nešto brže, kad - recimo - hodam radi nekakvog razgibavanja. Često puta moj me suprug tjera na hodanje, jer dobro je to, kaže, za moje zdravlje, ili, recimo, izgled i nikako ne može razumjeti zašto ja tako nevoljko idem i zašto gotovo nikada ne idem bez "walk-mena". To hodanje, ta šetnja ulicama Thornhilla tako je prazna, pusta, tako jednolična za mene da mi se nekako zaista ne ide nikuda, jer se onda prenosim u mislima u Zagreb, i tada obično više nego ikada mislim o prošlim ili budućim šetnjama u Zagrebu.

Kako se vi osjećate u svom gradu? Ja upravo oživim! Moji prijatelji nikako ne mogu shvatiti od kuda mi je ta energija za hodanje, razgovor, razgledavanje i sve što ide u jednu normalnu posjetu, jer dobro znaju da ja skoro nikada ne spavam u Zagrebu. Koji puta se i ja sama pitam, kako to da ne mogu spavati kad sam u Hrvatskoj? Valjda je to uzbuđenje, vjerojatno ta sreća, tko zna što, no san ne dolazi na oči, i koji puta povratak u Kanadu je u stvari neka vrsta odmora, jer tek se tada pošteno naspavam.

A tko bi i spavao u Zagrebu, u Hrvatskoj - kad opet nakon toliko vremena čujete zvukove svog grada, poznate mirise, ono nešto što nosite u duši? Kako spavati kad znaš da ćeš ujutro krenuti put Sljemena, ili negdje gdje si toliko silno želio biti, skoro sanjao o tom trenutku - i tek sada imaš to zadovoljstvo? Netko bi rekao - ja nisam takav, ja spavam mimo kad sam doma u Hrvatskoj. Hvala Bogu da nismo svi jednaki, jer taj svijet bi stvarno bio dosadan, jer svi bi isto željeli i mislili. Ovako, ja iznenadujem svoje članove obitelji i prijatelje svojim "željicama", i često puta upravo su šokirani mojim namjerama. Obično je pitanje, uz visoko dignute obrve "Ma, gdje ti nalaziš tu snagu?"

No, kad dodemo, recimo u Zagreb, ili u grad iz kojeg potječemo, polako i shvaćamo kako nas vrijeme gazi. Eto, ovaj puta, kako sam bila jako zaposlena i nisam imala ni malo vremena za izlaske, uglavnom sam se kretala centrom Zagreba. Jasno, "moral" sam popiti jednu, ili bar koju kavu na staroj Tkalči. Tamo sam bila prošle subote u jutro sa prijateljima u ugodnom razgovoru. Našli smo se tamo oko 11 sati u jutro. Kraj nas su prolazili mnogi šetači, nešto mlađih, pa nešto srednjeg doba, ali uglavnom dotjerani stariji svijet. Svi su pronalazili mjesta u jednom od mnogih restorana, i sjedeći uz obaveznu kavu, s nekim sokom, pićem bili dio nečega toplog, lijepog - onoga što sam si željela vidjeti i doživjeti toliko dugo!

Veče prije odlaska, umjesto da sjedimo kod kuće, zamolila sam prijateljicu da opet prošetamo starom Tkalčom, popijemo možda kavu ili piće. Nakon upravo izvrsne večere u Šestinskom lagviču, i kraće vožnje gradom, parkirali smo auto negdje kraj Katedrale i krenule smo polako, s noge na nogu, pokraj prepunih restorana na Staroj Tkalči. Već je bilo oko 10.30, dakle dosta kasno za Zagreb. Sve je bilo krcato, sve u nekim zagušenim svjetlima, sve veselo, živo. Svaki restoran je bio prepun, no mi nismo tražile mjesto - već smo samo uživale u ugođaju. Lijepo je bilo šetati tim starim dijelom Zagreba, koji je sada restauriran. Svi mi koji smo živjeli u Zagrebu kao djeca ili nešto kasnije nosimo taj kraj u uspomenama iz prvih ljubavnih sastanaka, doživljaja mla-



Stara Tkalča

dosti, sada razrednih sastanaka nakon toliko godina, susreta s prijateljima i nekako ti je toplo pri srcu kad šećeš tom starom ulicom. No, te večeri - kasno navečer, gledajući oko sebe, najednom sam shvatila da mi možda danas, te večeri i nije mjesto tamo. Moja prijateljica i ja smo bile jedne od rijetkih šetača, nazovimo to, starijih godina. Tamo, te večeri bili su samo mladi i to tako mladi da sam pomislila u jednom trenu da bi mi mogao netko prići i pitati me da li tražim sina, ili možda unuka? Moja prijateljica je isto mislila u istom trenu (što za nas nije čudno) i mi smo vrlo naglo napustile Staru Tkalču i otšetale prema dobrom starom satu na Jelačićevu placu i onda krenule put kuće.

Jučer, skoro tjedan nakon povratka iz Hrvatske bila sam na jednom vjenčanju ovdje u Torontu. U razgovoru bilo je i pitanja o mojem putu za Hrvatsku i komentara kako se tamo sada živi. Moram priznati, i to zaista priznajem tako teško - jako, jako teško je živjeti za mnoge u Hrvatskoj. Ovaj puta, moji dragi prijatelji, znajući da sam tamo samo par dana nisu o tome mnogo govorili, iako smo svi prešutno znali da im nije lako. Dozvolili su meni da samo uživam u svemu, kao što je i bilo. Uz tu jednu kavu, koju smo pili "satima" - gledali smo oko sebe život grada, ljude i razgovarali o svemu što nam je bilo tako blisko i drago, baš kao i mnogi drugi oko nas.....

A život tamo, u Hrvatskoj, uz sve teškoće, ipak je ljepši, mirniji, polakši. Gledala sam penzionere koji imaju zaista malo, i sjede s jednom kavom u razgovoru s prijateljima satima na istom mjestu i nitko ih ne tjera, nitko ih ne gura - jer ljudi se razumiju, svatko je u istom položaju, svi nekako brinu jedan za drugoga.

Eto, danas - skoro dva tjedna nakon povratka osjećam toplinu subotnjeg jutra u malom restoranu na Staroj Tkalči, gdje sam bila dio te jedne ugodne atmosfere, nečega što je bilo prije puno godina kad nas još nije ni bilo, a bit će i kad nas ne bude...

Valentina

ŠIRITE
HRVATSKU ISKRU

H. Pesel, Dubrovački list, 8. srpnja 1999.

SEZONA SE SPAŠAVA U ZADNJI ČAS

Poznata je odluka uprave organizacije Hull War Risk koja je razmotrila popis područja s ratnim rizikom i donijela odluku kojom se južni dio Hrvatske briše s ovog popisa. Ova organizacija i Međunarodna udruga osiguratelja (IUA) izdala je opću obavijest o okinuću ratnog rizika kojom se izmijenio popis jamstva, te je sada cjelokupno područje južnoga dijela Jadranskog mora oslobođeno tereta povišenih osiguravateljskih stopa.

Tragom ove za Dubrovnik obećavajuće odluke razgovarali smo s voditeljem dubrovačke poslovnice riječkog Jadroagenta, Viktorom Bongijem, o toliko očekivanom povratku plovećih hotela u "ticanju" Dubrovnika, te o povratku trajekta talijanske "Adriatic" na liniji Dubrovnik Bari s talijanskim turistima koji jedini mogu spasiti barem dio već zaboravljene dubrovačke turističke sezone. Skidanjem ove zabrane, neki su brodari odlučili vratiti Dubrovnik u svoja kružna putovanja - kazao nam je Viktor Bongi. Većina brodara je morala izbrisati Jadran iz svojih već tiskanih brošura. Jedna od najpoznatijih svjetskih kompanija Festival Cruises uvrstila je Dubrovnik u svoja kružna putovanja i trebala je sa svoja dva broda "ticati" Dubrovnik i to s jednim od najmodernijih plovećih hotelskih divova, brodom imena "Mistral". Ne smijemo zaboraviti da je i Venecija kao jedna od prvih određinih luka bila potpuno preskočena, zbog znane zabrane međunarodne udruge osiguravatelja-podsjetio nas je voditelj dubrovačke poslovnice Jadroagenta.

Nakon nekoliko dana u dubrovačku poslovnicu Jadroagenta stigla je obavijest u kojoj ih poznata britanska brodska kompanija upoznaje s odlukom o uvrštenju i dolasku ponosa britanske turističke flote brodova "Oriana" i "Victoria" s više od 4 000 putnika na kružnom putovanju Sredozemljem. Prekoceanski div "Oriana" kompanije P&O Cruises line posjetit će Dubrovnik 14. kolovoza i 29. listopada, dok će brod "Victoria" stići u grušku luku 8. listopada.

Jadroagent nas je uvjerio u njihov povratak, jer samo individualni tradicionalni dolazak talijanskih turista može pomaknuti ovogodišnji dubrovački turizam s mrtve točke. U Jadroagentu ne vide razloge za neprometavanje ove linije kad linija talijanske Adriatice Split-Anciona prometuje uobičajeno.

Dubrovačka turistička zajednica i Jadroagent sa svojom središnjicom u Rijeci vrše pritisak u Ministarstvu turizma, te su dobili zeleno svjetlo od Turističkog saveza Hrvatske i Ministarstva turizma o subvencioniranju plovidbe trajekta Dubrovnik-Bari i obratno, ove za dubrovački turizam presudne brodske linije - otkrio nam je Viktor Bongi.

Služite se našim pokroviteljima:

**Krešimir** Jewellers Inc.



- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K, 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415



Lijepe djevojke s Konavla

Prije Domovinskog rata Luka Gruž je imala posjetu od 220 brodova na kružnom putovanju. Dubrovnik su "ticali" brodovi dvadesetak poznatih svjetskih brogarskih kompanija kao što su "Costa Crociere" i "Festival Cruises". Godine 1998. bilo je 130 brodova u posjeti Dubrovniku, dok je za ovu godinu bilo planirano 160. posjeta Gradu. Od posjete broda u siječnju ove godine brod "Wind Surf" koji je Dubrovnik posjetio u četvrtak je drugi brod u "ticanju" Dubrovnika u 1999.g. Ostvare li se naši planovi od četrdesetak posjeta Dubrovniku u 1999.g., sezonu nećemo smatrati izgubljenom - uvjeravaju nas u Jadroagentu.

Brod koji plati troškove luke u iznosu od 10.000 američkih dolara i putnik koji pri posjeti potroši 10 američkih dolara, te kad to pomnožimo s očekivanih 80.000 putnika, to su novci od kojih poslijeratni Dubrovnik živi. Danas, za 2000.g. imamo najavljeni posjet od 140 brodova pa onda znate kako se i kada prodaju kružna putovanja.

Super, Novi list, 9. srpnja 1999.

NEDOSTAJU SNAŽNA BANKA I STRUČNI KADROVI

GOSPIĆ - Poglavarstvo Ličkosenjske županije, pod predsjedanjem Ante Frkovića, razmotrilo je izvješće o gospodarstvu u prošloj godini, te istaknulo da i dalje treba davati potporu malom i srednjem poduzetništvu, što će omogućiti brže zapošljavanje, pri čemu pod istim uvjetima prioritet trebaju imati razvojačeni branitelji Domovinskog rata. Upozoreno je i na dva problema koji utječu na brzi razvoj gospodarstva - nedostatak regionalne banke koja bi pratila razvoj gospodarstva, te nedostatak stručnih kadrova u gospodarstvu.

U tijeku rasprave najviše je bilo riječi o izgradnji infrastrukture na području županije. Jednoglasno je mišljenje da autocesta treba proći područjem županije - od Bosiljeva do Svetog Roka, s priključcima Žutoj Lokvi, što je posebno važno za Općinu Brinje te gradove Otočac i Senj. Prometni čvorovi trebali bi auto-cestu povezivati s priključcima za Grad Gospić i Općinu Lovinac.

Predviđa se i modernizacija i rekonstrukcija željezničke pruge kroz županiju ličkosenjsku. U zračnom prometu predviđa se i dorada i izgradnja specijalnih aerodroma na Udbini, u Otočcu i Novalji.

Poglavarstvo je raspravljalo o zaključku o podržavanju projekta DIV d.o.o. Vrhovine za odobrenje kredita HYPO banke, kao i o zaključku dodjele kredita za male i srednje poduzetništvo.

HRVATSKA ISKRA VAŠA JE POTREBA

POTRESI U HRVATSKOM BANKARSTVU PREŠLI KRITIČNU FAZU?

ZAGREB, 7. srpnja - Trinaest djelatnika Hrvatske narodne banke (HNB) primili su u srijedu certifikate o završenom temeljnom tečaju "Centralno bankarstvo" koje je organizirao Hrvatski institut za bankarstvo i osiguranje (HIBO). Tom prigodom ravnatelj HIBO-a dr. Pero Jurković i guverner HNB-a dr. Marko Škreb novinarima su izjavili da smatraju da je proces turbulencija u bankarstvu pri kraju, da je, što se tiče makroekonomskih okvira i bankarstva, prošlo ono najgore.

Mislim da će se financijski sektor kao osnova ukupnog razvoja vrlo brzo konsolidirati i da ćemo izići iz ovog sadašnjeg nepovoljnog stanja, a znači toga izlaska su već tu, izjavio je Jurković. On predviđa dobru perspektivu hrvatskom bankarstvu, a iako je teško u cijelosti predvidjeti pravce njegova razvoja, postoje neke vrlo jasne naznake. To su, kaže Jurković, okrupnjavanje bankarstva, vjerojatno angaziranje stranih banaka kao suvlasnika u hrvatskim bankama, a ne kao do sada samostalnih banaka, te specijalizacija u bankarstvu.

Guverner Škreb podsjetio je da je bruto domaći proizvod dva tromjesečja za redom (zadnji u prošloj i prvi u ovoj godini), padao, ali da indikacije vrlo jasno govore da se u drugom dijelu godine može očekivati oživljavanje gospodarstva. Te su indikacije prvenstveno kretanje na području uvoza, a što se tiče monetarnih agregata rast depozita i to ne samo poduzeća već i građana.

Sve to upućuje da smo što se tiče makroekonomskih okvira i što se tiče bankarstva prošli ono najgore, rekao je Škreb. On

očekuje smirenje, daljnji nastavak rasta depozita stanovništva u poslovnom bankarstvu (rast depozita bilježi se zadnja dva mjeseca) što će utjecati da se do konca ove, a nada se i u idućoj godini, nastave pozitivni trendovi. Još je rano reći da što se tiče gospodarske situacije nema problema, to se ne bi usudio reći, ali po našem sudu najgore je iza nas, kazao je Škreb.

Guverner sredisnje banke vrlo je zadovoljan i novim Zakonom o bankama koji HNB-u omogućuje strožu kontrolu. "U tom kontekstu u prvih šest mjeseci obavili smo čak 30 izravnih kontrola banaka, a u 15 banaka izdali rješenje kako trebaju raditi", rekao je Škreb. Po njegovim riječima, u ovom trenutku nema informacija da u neke banke treba postaviti privremene upravitelje. Ali ako se pokaže da postoje zakonske osnove, sasvim sigurno nećemo dvojiti treba li postaviti privremene upravitelje ili ne, kazao je Škreb, komentirajući time neke napise u tisku da se više neće imenovati privremeni upravitelji.

Dodjelu certifikata polaznicima temeljnog tečaja "Centralno bankarstvo" i Jurković i Škreb ocjenjuju vrlo značajnom s obzirom da Hrvatskoj nedostaje bankarskih kadrova. I ovim činom makar smo malo pridonijeli da se taj manjak financijskog kadra smanji, kazao je Jurković. Ističući da se svijet financija strahovito brzo razvija, da su promjene u njemu rapidne, Škreb je naglasio kako je stalno obrazovanje i usavršavanje jedini mogući odgovor izazovima budućnosti.

I. Mikulić, Glas Slavonije, 08. srpnja 1999..

STRANCI POSEBICE ZAINTERESIRANI ZA SLOBODNE ZONE

Izvršni direktor Hrvatske agencije za promicanje ulaganja - Vanja Kalogjera održao je jučer u županijskoj vijećnici gospodarstvenicima i predstavnicima jedinica lokalne samouprave prezentaciju o mogućnostima i načinu suradnje sa inozemnim investitorima i potencijalnim partnerima tvrtki Osječko-baranjske županije. Većem broju nazočnih predstavio je i tek dovršeni prijedlog Zakona o davanju pogodnosti inozemnim investitorima u Hrvatskoj. Predstavivši Hrvatsku agenciju za promicanje ulaganja, koju je Vlada osnovala prije nešto manje od tri godine radi prikazivanja Hrvatske u svijetu kao države pogodne za ulaganja te privlačenja inozemnih investitora u hrvatsko gospodarstvo, Kalogjera je istaknuo zadovoljstvo zbog potpore koju u tom smjeru upućuje Poglavarstvo Osječko-baranjske županije. Govoreći o ulaganjima u Hrvatsku, Kalogjera je naglasio kako unatoč mnogim problemima i preprekama na koje inozemni investitori nailaze, u inozemstvu je zanimanje za ulaganjem u Hrvatsku veliko, posebice za slobodne zone. Iznio je primjer s nedavnog posjeta izaslanstva Agencije Japanu gdje je prezentaciji hrvatskog gospodarstva i mogućnostima gospodarske suradnje bilo nazočno stotinjak tvrtki. Većina je izrazila svoje zanimanje za ulaganjem u Hrvatsku koja je posebice privlačna zbog kvalitete naše radne snage, kao i zemljopisnog položaja s povoljnim pomorskim putem. Kalogjera je iznio podatak da je do sada iz inozemstva u Hrvatsku uloženo više od 2,2 milijarde američkih dolara. Najveća ulaganja zabilježena su u prošloj godini kada su strane tvrtke investirale 900 milijuna dolara, a najveći ulagač su SAD, na drugom je mjestu Austrija, a značajan je ulagač i Europska banka za obnovu i razvitak. Prema sektorima ulaganja, strancima su najzanimljiviji bili farmaceutska industrija, odnosno Pliva, bankarstvo i turizam, u sljedećem razdoblju predviđa se da će najveće zanimanje biti iskazano za ulaganje u hrvatsku infrastrukturu,

telekomunikacije, bankarstvo, proizvodnju energije, turizam i prehrambenu industriju. Prije predavanja za gospodarstvenike, izvršnog direktora Hrvatske agencije za promicanje ulaganja Vanju Kalogjeru primio je u Poglavarstvu Županije župan Branimir Glavaš sa suradnicima - dožupanom Ivom Brzicom i pročelnicom Ureda za gospodarstvo Aleksandrom Arbanas.

Ivica Puhalo:

OTVORENO PISMO MAČEHI EUROPI

Ne! Ne pitamo Te, Europo,
Bez savjesti i stida
Da nam vratiš dugove
Za obrane Tvoga zida.
Tako mnogo, kroz stoljeća
Ostala si dužna -
Sve što stražimo, Europo od Tebe:
Mani se posla prijava i ružna!

Ti možeš, Europo, koliko hoćeš
Naricat opijela
Za monstrozna svoja djela!
All prestani krojit kamuflažna odjela
Za kosture, trule, stare
I nemoj, Europo, gradit za nas
Neke nove balkanske ormare!

Ne pitamo mnogo, maćeho stara
Tek mollmo! Daj nam mira da gradimo svoja,
Blagoslovom Tvojim srušena gnijezda!
Neće bit teško, vjeruj Europo!
Hrvat je navikao:"Per Aspera Ad Astra"
"PO TRNJU DO ZVIJEZDA!"

OKVIR ZA PORTRET: Prof. Dr. Vinko Grubišić



Sa valova radio postaje "Zvuci Hrvatske" doplovio je novi portret u "Iskrinu" galeriju zajedno sa Zlatom Jurić, autoricom popularne emisije "Okvir za portret:



Sve što procvjeta na zemlji, zamiriše i na nebu, a mnogi od nas kao da to ne shvaćaju. Sve više živimo po diktatu sata. Sve nam više znači samo novac. I, upravo kao što nam novac više ne služi, nego nam se pretvorio u gospodara, tako nas i sati podčinjavaju, a da toga nismo ni svjesni. Vječito smo u žurbi, a da nas čovjek upita zašto i gdje to žurimo, teško bismo uvijek našli pravi odgovor. Trku s vremenom, međutim, nitko nije dobio. Predahnimo! Korigirajmo osjećaj za vrijeme. Tko to tamo priča?

Prof. Dr. Vinko Grubišić, osoba briljantne inteligencije, pošten, skroman i jednostavan, kao što su uostalom svi veliki intelektualci, jednostavni i samozatajni ljudi. Rođen je u onom dijelu Hercegovine, gdje su sunce, kamen i loza u neraskidivom skladu. U kraju, u kojem je nebo najplavije, a zvijezde na dohvata ruke, tamo gdje cvjetau pjesnici.

P. Professore Grubišić, rođeni ste blizu Posušja, kakvo je bilo vaše djetinjstvo?

-To je vrijeme kada se živjelo u dosluhu s prirodom, prijateljevalo sa životinjama, koje su nam postajale vjerne i odane. Bili smo "trkači na duge pruge", jer smo morali svakodnevno pješaćiti po 20 km u školu u Posušju, 10 tamo, 10 nazad. I tako svaki dan kroz četiri godine. Naravno, u to doba se nije osjetila nikakva poteškoća, nikakav napor, sve se to obavljalo s lakoćom.

P. Professore, divim se ljudima koji od malena znaju što će biti. Jeste li svoje zanimanje odabrali "iz prve"?

-Pa, zapravo nikad nisam bio siguran u to što ću biti, jer sam bio zainteresiran za vrlo mnogo stvari. Mene je dugo godina opsjedala i vrlo mnogo interesirala arheologija, jer mi se činilo da hrvatski krajevi u Bosni imaju bogata i neistražena područja, da tamo svaki istraživač ima što raditi i ja te krajeve smatram i danas "podzemnim muzejima". Kasnije sam studirao književnost i lingvistiku i do dana današnjeg se nisam opredjelio za jedno od to dvoje, jer sam podjednako volio i književnost i lingvistiku. I kad me netko upita, 'što sebe smatraš, književnikom ili lingvistom', ja kažem da je to isto kao kad pitate slikara što više voli boje ili slikanje - to jedno s drugim uvijek ide skupa.

P. Imali ste i uzore u mladim danima, koje i danas poštujete. Tko su oni?

- Jedan od uzora koje bih ovom prigodom spomenuo na području lingvistike je pok. Prof. Ljudevit Jonke, veliki poznavatelj hrvatske riječi. Što se tiče književnosti, svakako uzor je bio meni kao i mnogima drugima Branko Simić, kod kojeg je svaki stih gotovo poslovičan i u kojega se gotovo ništa ne prelijeva preko rubova.

P.Živjeli ste "tuda, svuda", mijenjali zemlje i kontinente. Vaša radoznala duša vodila vas je po svijetu?

- Mjesta boravka se mijenjaju silom prilika. Živio sam na tri različita kontinenta, u dosta zemalja. Studirao sam u više zemalja, i kad o tome razmišljam uvijek se sjetim one lijepe priče Andre Žida "Povratak rasipnog sina", gdje rasipni sin nakon svega kaže svom mlađem bratu:"Bilo je strašno sve to što sam prošao, ali isplati se učiniti."

P. Professore Grubišiću, govorite više jezika. Znači li to da ste poliglota?

- Teško bi se moglo reći da sam poliglota. Poliglotom se nazivaju oni fenomeni koji perfektno govore veliki broj jezika. Ja govorim i pišem na nekoliko, neke samo čitam, neke opet samo govorim.. Najbliži jezik poslije hrvatskog mi je francuski, jer sam u tom jeziku preko 30 godina. Magistrirao sam na njemačkom, doktorirao na francuskom i radim godinama na engleskom. Međutim, kad čovjek govori o znanju nekog jezika, ja vjerujem u "onu" da samo jedan narod poznaje jedan jezik. Ljudski život nije dovoljan da čovjek može naučiti neki jezik, pogotovu ako ga uči u zreлом dobu.

P. Professore, što možete reći o odnosu jezika i mišljenja?

- Staro je pitanje o odnosu jezika i mišljenja i prvenstvu među

njima. Oni su izvorno zbivaju ujedno, i kao što nema govora bez mišljenja, tako nema mišljenja bez govora. Između govora i svijeta nema ničeg "trećeg", poput nekog psihološkog međusloja. Govor je sam artikulirani bitak bića u povijesnom svijetu. Tek u govornom izrazu misaoni duh raščlanjuje osjetne stvari i sabire ih u cjelinu svjetskog sklopa; pamti i utvrđuje njihov poredak u vremenu i prostoru. Ništa u jeziku nije definitivno, jer jezik je stvaralačko tvorivo koje nam često izmiče i koje uvijek živi.

P. Professore, da li kompjuterizacija ugrožava jezik?

- Ne znam je li ugrožen, ali je sigurno pomaknut iz samog središta. Pomaknut je više prema periferiji mašine, stroja, onog bezdušnog. Jezik i komunikacija danas su toliko podređeni tehnici da se stvara neka vrsta neutralnog glasa, glasa koji je sastavljen od fonema, ali koji nema duše, i to je ta opasnost da se pred neutralizacijom gubi ljepota jezika. Mi danas idemo za tim da jezik bude što funkcionalniji. Ako ste primjetili već grafički, na kompjuterima nema lijepih slova, ali ima mnoštvo slova. Isto tako na internetu govor je potpuno neutralan, bez imalo topline u njemu. Mi taj glas i ne zamišljamo tko bi ga mogao govoriti, jer znamo da ga nitko ne govori.

P. Iza vas ima puno napisanih knjiga iz oblasti lingvistike i književnosti. U ovoj kreaciji knjiga, može li se biti u izrazu svjež i nov?

- Čitan život sam se borio protiv rutine, jer je to najveći neprijatelj duha: to je taj neprijatelj koji nam nametne ono najlakše, a trebamo se tomu opirati. Ja mislim svako djelo ima utoliko svrhu, ukoliko u bilo čemu, makar malo, djeluje inovacijski. Uvijek kad nešto pišem, bilo stručno, bilo beletristički, nastojim biti bar u nečemu malo nov.

P. Predajete hrvatski jezik i kulturu na Waterloo Sveučilištu. Recite nam neke pojedinosti vezane za samo otvaranje katedre?

- Najprije kad govorimo o otvaranju katedre hrvatskog jezika, onda uvijek govorim u pluralu. Bilo je mnogo ljudi koji su bili uključeni oko toga i bez njihove pomoći to ne bi bilo moguće. Naravno, svaki početak je vrlo zahtjevan, trebalo je stvoriti nove programe, raditi na mnogim stvarima u isto vrijeme, i u isto vrijeme priređivati predavanja.

P. Professore, imam dojam da čvrsto stojite na zemlji?

- Pa, i na zemlji se često spotaknemo, a ne znam kako bi to izgledalo "hod kroz oblake"? Ja mislim da smo svi mi prisiljeni biti i na zemlji i u oblacima. Moj životni put, uistinu, čas dodiruje nebo, čas zemlju. On je ispunjen snažnim doživljajima, snovima, vizijama, neobičnim susretima. Knjige koje pišem moraju se negdje završiti, a život "ovdje", tek onda kad nebo hoće. Ali se istinski život može završiti i prije odlaska sa Zemlje, onda kada u ljudima umre duša, a to znači ljubav i dobrota. Kada se čovjek pretvori samo u pohlepu, licemjerje i laž, on više kao božansko biće ne postoji, već poprima oblike besmislenog čudovišta čije ime je ZLO. Sve stečeno na nepošten način u sebi ima klicu truleži i raspadanja.

Marija Sopta "Država nema iskustva"

Posjet Dr. Marije Sopta Torontu i Mississaugi

Te riječi Marije Sopte, koja već tri godine boravi u Hrvatskoj kao "povratnik", najbolje su oznakivale porodijske muke mlade Hrvatske države. Marija Sopta nosi nekoliko "šešira". Ona je prvenstveno majka troje djece (od 2 - 11 godina) zatim doktor nauka sa zavidnom kanadskom Polanyi nagradom iz molekularne biologije, te supruga aktivnog političkog djelatnika. Pojam "povratnik" se mora staviti među navodne znakove jer Marija je rođena u Kanadi i stoga ne dijeli iskustvo pravih povratnika, kao što je i sama napomenula na neslužbenom, ležernom predavanju koje je održala u prostorijama HDZ-a Zajedništvo petkom (9.srpnja). Tom prilikom izrazila je divljenje i poštovanje prema velikom broju Hrvata koji su napustili svoju domovinu da bi se probili u stranom svijetu, jer tek onda kada je čovjek u sličnoj situaciji (iako manje zahtjevnoj) može shvatiti težinu takve odluke i takvog života.

Kao majka Dr. Sopta se prvenstveno osvrnula na hrvatsko školstvo i teskoće koje je prolazio njezin najstariji devetogodišnji sin kada se suočio sa obilnom gradom osnovne škole. Naglasila je kao upozorenje roditeljima da je povratak obitelji s mladom djetecom mnogo lakši od onih koji imaju djeca srednjoškolske ili gimnazijske dobi. Hrvatsko školstvo, budući da se nije nikada prije trebalo suočiti s "emigrantima," nema razgrađen program kao na primjer zemlje koje apsorbiraju godišnje velik broj novih građana. ESL (English as a second language) ili slični programi za sada ne postoje.

Druga observacija, koju je Dr. Sopta elokventno iznijela, odnosi se na usporedbu između hrvatske zajednice u iseljenuštvu, u ovom slučaju Toronta, a naročito Mississauge, sa stanovništvom Republike Hrvatske. Ovo potonje predstavlja jedan široki spektar ljudi, rekla je Dr Sopta, sa svim dobrim i lošim stranama jednog društva ili jedne nacije. To znači, da ćemo po povratku Hrvatskoj sresti i marljive i lijene i altruiste i sebične, politički izgrađene i one koji sa obadviije noge stoje još uvijek u prošlom društvu. Mnogi su izgubili samoinicijativu, te se brinu samo kako bi osigurali svoju sredinu, svoj probitak, bez obzira da li će cijelo društvo imati od toga koristi.

Medjutim na pitanje "Što je dobro u Hrvatskoj?" Dr. Sopta je između ostalog izdvojila sljedeće- 1/ živi se mirnijim životom, to jest usporenijem tempom, 2/ sredina kao takva je socijalno-kriminalno sigurnija, djeca se mogu osamostaliti već u ranoj dobi, a da

roditelji ne strahuju za njihovu sigurnost, 3/ Hrvatska je mala zemlja i stoga sve prirodne ljepote od mora do planina i sela je na dohvata ruke....

Da nije sve ružičasto Dr. Sopta je iznijela i neke probleme s kojim se srela u vlastitoj struci. Studiji, odnosno način učenja su u raskoraku sa svjetskim metodama. Mi smo uvijek bili ponosni da su naše škole/sveučilišta na visini, ali ne možemo uvijek "sjediti na lovorikama". Danas se u svijetu ne traži više gomila općeg znanja i podataka, već ljudi koji mogu sustavno pristupiti svakom problemu (iz svog stručnog područja pa i šire), a to se postiže ne memoriziranjem šturih podataka (što je latentno znanje) već poticanjem na primjenu znanje već u ranim stadijima studija, pa čak i srednje škole.

I na kraju savjet Dr. Sopte po pitanju koja je danas uloga iseljene Hrvatske. Iz njene perspektive iseljena Hrvatska može i dalje biti vrlo korisna matičnoj zemlji, kao što je to bila do sada, ali buduci da su se prilike izmijenile i mi moramo mijenjati pristup. Suradnja bi trebala biti prvenstveno na području prosvjete, znanosti i tehnologije, to jest društvena djelatnost je danas važnija od političke za dobrobit cjelokupnog hrvatskog stanovništva. Čak jednostavni potez kao što je pretplatiti neke od institucija na svjetske časopise je od velike koristi, jer pomaže mladim (i ne tako mladim) znanstvenicima da budu u tijeku događaja i novih otkrića.

Bilo je i nekoliko konstruktivnih prijedloga od prisutnih sudionika večeri 1/ organizirati ljetne kampove za hrvatsku djecu u kojem bi sudjelovali i oni iz Kanade i oni iz Hrvatske, jedni bi usavršili svoj materinji jezik, a drugi poboljšali svoj engleski. A što je još važnije u takvim okolnostima stvaraju se prijateljstva koja traju za cijeli život. Zatim organizirati na "službenom" nivou izmjenu daka i studenata, jer o mladom naraštaju ovisi implementacija novih ideja, struktura i zakona koji će katapultirati mladu Hrvatsku državu u novi milenij.

I na kraju vjerujem da su mnogi pomislili- "Lako Mariji Sopta u Hrvatskoj kada ima muža političara", ali u njenom slučaju činjenica je obrnuta - lako Marinu što ima takvu suprugu, takvu majku njegove djece i takvog vrsnog znanstvenika, odnosno znanstvenicu koja je napustila kanadsku karijeru da bi započela novi život u Hrvatskoj.

SBZ

Na večeri "Kod Jose" s prijateljima: dr. Ivan Hrvoić, AMCA; Prof. Ralph Boggert, University of Toronto, Davor Grunwald, dopredsjednik AMCA-e



Nastavak sa str. 9

More objective report on today's Croatia should include the role Croatia plays in the region as well as Croatian effort to be a part of the free and democratic world. Croatia has learned from its past.

In the end, it is not true that during the military operation "Flash" in May 1995, Croatian forces shelled and destroyed Memorial Center Jasenovac. Such a claim was first made in Belgrade newspapers in 1995. The monument is there, all the buildings are there undamaged, even Serbian Orthodox church is still there while Croatian church is destroyed and torn down by the Serbs. During retreat, Serbs took everything that could have been taken away, not only 8.000 exhibits and library, but also doors, windows, glass all the furniture, even the sanitary installations, etc...

A 30 minute report on Šakić had little to do with Šakić himself. The main point that Ms. Amanpoor tried to make was to show that today's Croatia is no better than Croatia during WW2. To Croats this is nothing but an insult worth of an apology. As for Mr. Šakić, following western justice standards, he is innocent until proven guilty. Otherwise, no harm done.

Mario P. Batinović
Port Jefferson Station, NY, USA

ZA IZVOZ 85 POSTO PROIZVODA

Okupljanjem poslovnih partnera i predstavnika političkog života "Mobilija Osijek" d.d. Vladislavci jučer je na prigodan način obilježila 115 godina postojanja. Predsjednica Uprave Jasna Šarić rekla je da je poduzeće nakon stečaja prije dvije i pol godine provelo restrukturiranje i specijalizaciju te počelo raditi na lokaciji u Vladislavcima. U ovogodišnjih šest mjeseci od planiranih 75.000 stolica proizveli su i tržištu isporučili 40.500 i od toga realizirali gotovo 10 milijuna kuna. Za izvoz u Englesku, Njemačku, Francusku i Italiju 200 zaposlenih radi 85 posto proizvodnje dok je ostalo namijenjeno domaćem tržištu. Vjeruje se da će do kraja godine "Mobilija" proizvesti stolica i više od planiranog, jer su osigurani svi uvjeti za potpunu iskorištenost kapaciteta koji se sada koriste 86 posto. Također, do kraja godine osigurana je i potrebna sirovina. Gostima se u ime Nadzornog odbora obratio Vladimir Njavro s pozivom za nastavak dobre suradnje i pomoći "Mobiliji" u daljnjem dokazivanju na tržištu.

GRADNJA TVORNIČE KOŠTANOG BRAŠNA

U nizu gospodarskih projekata koje je pokrenula Osječko-baranjska županija jučer je osječko-baranjski župan Branimir Glavaš s predstavnicima tvrtke "Agroproteinka" d.d. iz Sesvetškog Kraljevca, Antom Grlićem i Brankom Ivkovićem, predstavio projekt gradnje kafilerije na slavonskom području. Novi je gospodarski projekt, prema riječima župana, najbolji odgovor na kritike oporbe, jer u ovoj gospodarskoj situaciji nema vremena za rasprave nego samo za djela. Kafilerija će se nalaziti na području općine Donje Viljevo nedaleko od Donjeg Miholjca te će osigurati upošljavanje pedesetak radnika. Veliko značenje tog projekta je u tomu što će se svi klaonički otpaci i lešine s fami umjesto u Sesvetski Kraljevac pod mnogo povoljnijim uvjetima odvoziti u Viljevo i preradivati u tehničku mast za već poznatog inozemnog kupca i koštano brašno kojim se hrane nepreživaci (svinje i perad). Projekt vrijedan deset milijuna njemačkih maraka osigurat će se dijelom kreditom Hypo banke, "Agroproteinka" će sudjelovati s dva milijuna DEM vlastitih sredstava, a očekuje se i financijska potpora Vlade.

POŽNJEVENO 40 POSTO PŠENICE

MEČE - Žetveni radovi na "beljskim" poljima, zahvaljujući vremenskim uvjetima pogodnim za žetvu, svakodnevno se obavljaju punim intenzitetom. Mr. Luka Eljuga, koordinator "beljskog" ratarstva kaže kako je jučerašnja kiša "beljske" ratare usporila za zanemarivih jedan sat. U utorak je završena žetva uljane repice na 1.700 hektara i ječma na približno 1.000 hektara, dok je preostao sjemenski ječam na oko 110 hektara. S jučerašnjim je danom požnjeveno 40 posto od ukupno 6.180 hektara posijanih pšenicom, a Eljuga očekuje završetak žetve do polovine sljedećeg tjedna, ako to omoguće vremenski uvjeti. Još nema pravih podataka o urodu pšenice, jer su do sada požnjevena polja na ritskom dijelu "beljskih" ratara na kojima je urod nešto slabiji od planiranih 5,5 tona po hektaru. Eljuga tvrdi kako je stanje pšenice zadovoljavajuće, jer nije primijećena pojava bolesti. Više od 70 posto požnjevene pšenice uskladišteno je u belomanastirskom silosu, dok je ostatak kao i sav urod ječma uskladišten u Dardi. Za radove koji su trenutačno u tijeku osiguran je kompletan renomaterijal, a zbog opasnosti, od požara organizirana je protupožarna zaštita. Osim žetvenih radova na "beljskim" je poljima u tijeku za-

kidanje metlica na kukuruzu čije je stanje zadovoljavajuće, a nakon žetve počinju pripreme za izradu sjetvenog plana za ozime kulture.

Glas Slavonije, 9.07.99.



D. S., Novi list, Rijeka, 06. srpnja, 1999

HRVATSKA SVE ZANIMLJIVIJI PARTNER

Mestre - U organizaciji HGK Županijske komore Rijeka i Trgovinske komore Veneto, jučer su u talijanskom gradu Mestre održani poslovni razgovori između gospodarstvenika Primorsko-goranske županije i triju talijanskih regija: Veneto, Furlanija - Julijska krajina (Friuli - Venecia - Giulia) i Trentino - Alto Adige. U razgovorima je sudjelovalo pedesetak gospodarstvenika iz kategorije malih i srednjih poduzetnika (17 ih je s područja Županije primorsko - goranske) koji su u izravnim kontaktima tijekom četverosatne "poduzetničke radionice" razmotrili mogućnosti međusobne suradnje i unapređenja robne razmjene dviju zemalja.

Suradnja postoji, međutim, s obzirom na smjenu generacija među gospodarstvenicima, toj je suradnji potreban dodatni poticaj, naglasio je direktor Trgovinske komore Veneto Bruno Diconi. Treba osigurati nešto novo da bi se osigurala kvalitetnija i čvršća povezanost međusobno konkurentnih poduzetnika, a to je moguće upravo razvojem informatičke veze u tom sektoru i boljom informiranošću gospodarstvenika općenito. To više što danas nije samo Italija ta koja nešto nudi nego se i Hrvatska sve više profilira kao zanimljiv poslovni partner, koji ima što ponuditi ovom dijelu sjeverne Italije, od lakometalne industrije, do plastičnih i drugih proizvoda, kazao je Bruno Diconi.

Dosadašnju suradnju između Županije primorsko-goranske i triju pokrajina Veneto konzul za gospodarstvo Generalnog konzulata republike Hrvatske u Trstu Ilija Želajić, ocijenio je uspješnom, što je dobrim dijelom rezultat i angažmana Generalnog konzulata RH u Trstu koji institucionalno pokriva te tri regije. Mi u Konzulatu u dogovoru s hrvatskom Vladom precizirali smo organiziranje dviju prezentacija za gospodarstvenike - uskoro u regiji Veneto, a potom i u Milanu do kraja godine, kako bi se talijanski poduzetnici još bolje upoznali s akpacitetima i potencijalima hrvatskoga gospodarstva, posebice u sektoru turizma i industrije, pri čemu su talijanskim poduzetnicima posebno zanimljive slobodne zone, istaknuo je Ilija Želajić.

Neka hrvatski Bljeskovi sjaje, Oluje ne stišaju i Maestrali popuhuju

Svako vrijeme ljudske povijesti obilježeno je ratom i revolucijom, nadom i očekivanjima, mirom i strahom, te je svako to vrijeme ostavljalo prepoznatljive tragove u povijesti čovječanstva, no uvijek s malim pomacima na bolje. Činilo se kako se svijet vrti u krugu i nikako da izađe iz vrtloga. No, istini za volju, svjetska politika nije ni dala da se okovi razbiju i svijet krene k istinskom miru u pravdi i jednakosti. I ovo naše vrijeme obilježeno je jednim vidom revolucije s planetarnim posljedicama, novim svjetskim poretkom, sumnjivog sadržaja i još sumnjivijih ciljeva, budući da tu revoluciju vode bogate imperijalne zemlje zatvorene u svoje nacionalne granice, s ljubomorno čuvanim nacionalnim identitetom i bogatstvom.

Cilj im je napraviti što veću ovisnost malih zemalja, nametnuti im svoja mjerila vrijednosti i pravila ponašanja. Nakon što su čvrsto izgradili svoj nacionalni identitet, i stekli velika bogatstva, malim narodima sputavaju identifikaciju po nacionalnoj posebnosti i slobodan hod u bolje sutra. Onemogućuju im pravo na prošlost, otežavaju im život u sadašnjosti, a budućnost im dovode u pitanje.

Prošlost malih naroda, u vecini slučajeva, sramota je velikih, i zato im se nastoji zabraniti memoriranje toga vremena. Sadašnjost im brane kao i prošlost, a sve to zbog vlastitih ciljeva u budućnosti. Nepodnošljivim ucjenama i pritiscima traži se od malih naroda poslušnost i šutnja, sve pod razapinjućim udarcima. Profit im je katkad jedini cilj, koji opravdava svako sredstvo koje im stoji na raspolaganju. Prijetnjama prodaju malim narodima sve i svašta, dok u vlastitim zemljama radnike dovode na rub fizičkih i psihičkih lomova s tragičnim posljedicama. Nameće se nepodnošljiv tempo života, u kojemu mogu ostati samo istinski jaki i izdržljivi.

Vjera i moral, nekada prepoznatljive vrednote danas razvijenog Zapada, koje su bile na samom vrhu ljestvice vrednovanja, potisnute su na zadnje mjesto. Trka za zaradom izmiješala je i pogrešno poredala sve ljudske osobine. Žena, nositeljica i glavna graditeljica budućnosti čovječanstva, postala je jednim od najboljih sredstava za brzu i dobru zaradu. Prevarena parolom jednakosti s muškarcem, iskorištena je u nekim slučajevima kao najjeftiniji stroj za zaradu. Stoga se muškarci otpuštaju s poslova, kao skupa radna snaga, a njihove poslove, »izjednačene« s muškarcem, obavljaju žene za manju plaću.

Žena je postala rob današnjega industrijskog napretka. Zbog obveza u kući i prisiljenosti za zaradom, što je nekada bila ponosna zadaća muškaraca, žena je rastrgana više negoli ikada, i u bilo kojem vremenu u prošlosti. Posljedica svega toga je loš ili nikakav odgoj djece. Ona su prepuštena školi, ulici, društvu...

Mnogi se očevi ne snalaze u ulozi majke. Djeca im stoga postaju teret, i oni djeci. Izgubila se, u nekim slučajevima, protjerala, nekadašnja ljepota obiteljskog života. Veze na relaciji dieca - roditelji pokidane su, kao i svetost braka. Funkcije se prisilno izmijenjale i nametnule pojedincima koji nisu za to ni po čemu sposobni.

Odrastajući u takvom ozračju, trke, straha, bezvjere i nemorala, mladi se teško snalaze i odlučuju na brak, a mladi bračni parovi često ne prihvaćaju i ne žele djecu kao, kako reče Majka Terezija, »najveći dar što ga Bog darovao čovjeka za zemlju«. Ništa bolje nije ni za očekivati od onih koji su rasli na takvom tlu. Zapravo, visoki standard u razvijenim zemljama zapadne Europe i Amerike, izrastao je i velikim dijelom baš zbog malog nataliteta tih naroda.

A zbog svega toga, dijelom pusta zemlja, visoki standard i nestašica ljudi sposobnih za rad razlogom su, još uvijek, uvoza radne snage, te današnja kršćanska Europa mijenja svoj stoljećima izgrađeni izgled i sadržaj. Visoko razvijeni Zapad postao je zapravo žrtva vlastitog napretka. No, ima li napretka bez

vjere i morala. Zasižno nema, jer svaki takav napredak lažni je napredak. Iz takvog napretka budućnost se ne vidi, te stoga iznad visokog razvijenih zemalja vidi se budućnost siromašnih koji se ne boje života, žive u sadašnjosti u vjeri, i s Bogom.

I budući da je svako dobro, poput lošega, kušnja kako za pojedinca tako i za narod, veliko je umijeće stoga, i za pojedinca i za narod, ostati uspravan u tim kušnjama. Međutim, bogati Zapad kao da se nikako ne snašao u ovoj kušnji bogatstva, te se čini da je povjereno Božje dobro zloupotrijebio. Križevi su se stoga, u vremenu gradnje »Novoga svjetskog poretka«, našli na ulici i na smetlištima. Mnogima su postali smetnja u kući, jer je križ prepoznatljivost patnje i znak siromašnih. Nametnuta trka za novcem zatvorila je mnoge ljude u okove osamljenosti i egoizma, praveći od njih neizlječive bolesnike. Posljedice su već sada vidljivo tragične. Ta vrlo opasna bolest »visoko naprednoga društva« prelazi u nasljedstvo prenoseći se na dolazeće naraštaje. Primjerice, već u djetinjstvu neka djeca se zatvaraju u osame svojih soba, družeći se jedino s tehnikom današnjice" televizorom, linijom, kompjutorom. Veze i komunikacija između braće i sestara, djece i roditelja često su pokidane, a o vezama u susjedstvu suviše je govoriti. Televizor, koji svako dijete ima u svojoj sobi, a ponekad i roditelji, zasebno, kako bi svako gledao svoju omiljenu emisiju, iz kuće je istjerao susjeda, a doveo tuđinca s drugog kontinenta. S tuđinom je, izgleda, uvijek lakše negoli sa susjedom.

Na isti ulaz zgrade godinama ulaze isti ljudi, a zauvijek, »zbog nestašice vremena za drugog«, jedini drugima ostaju nepoznati i stranci. Gdje će se uglatiti Hrvatska sa svim svojim, krvlju plaćanim, očuvanim vrijednostima koje su dio nekadašnje Europe, ne ovisi samo od nje same. Stoga, ostaje joj i dalje borba u zaštiti svojih stečenih, prepoznatljivih, europski svjetskih vrijednosti. Samo s njima Hrvatska ima budućnost, bez obzira što su te povijesne hrvatske stečevine, kao dio svjetske baštine, danas u mnogim slučajevima devalvirane od graditelja Novoga svjetskog poretka.

Kako bi, uz velike žrtve i dugu povijest, stečeno ostalo prepoznatljivo za vječnost, i u ovom vremenu »mira« u kojemu se sudaraju, na našim hrvatskim prostorima, različite svjetske silnice, potrebno je da hrvatski Bljeskovi sjaje, Oluje se ne stišavaju i Maestrali popuhuju.

VINKO ĐOTLO
Steinhausen, Švicarska



JOLIC ENTERPRISES LIMITED C.O.B. AS
ONTARIO SIDING

Poznata hrvatska tvrtka ove struke u Kanadi
s više od 25 godina poslovnog iskustva.

**UGRAĐUJEMO SVOJE VLASTITE
PROIZVODE KAO I PROIZVODE DRUGIH
RENOMIRANIH PROIZVODJAČA**

**UGRAĐUJEMO TOPLINSKI SIGURNE
PROZORE I VRATA RAZNIH VRSTA
ZA SVE NAVEDENE RADOVE GARANTIRAMO**

Cijene: Naše pravilo je biti povoljniji
ili isti u cijeni sa konkurentima.

- JOHN JOLIĆ -

1187 Bunhamthorpe Road East,
Oakville, Ontario L6J 4Z2

(905) 257-0334

(905) 257-0329

Fax: (905) 257-0397

BOGATI CRKVENI ARHIV ODNEŠEN U SRBIJU?

BELI MANASTIR - Belomanastirska crkva svetog Martina, sagrađena 1777. godine, odolijevala je zubu vremena više od 200 godina. Mala oštećenja pretrpjela je samo u vrijeme I. svjetskog rata, jer je tada uništeno crkveno zvono. Nakon II. svjetskog rata u Grabovcu je ubijen tadašnji belomanastirski župnik Teodor Klein s nekolicinom mještana njemačke narodnosti. Ubrzo nakon rata crkva je djelomično obnovljena, a od 1985. Do 1990. godine trajala je temeljita obnova crkve i župnog stana. Kroz sve to vrijeme u arhivu crkve čuvani su dokumenti od neprocjenjive vrijednosti, kao što su autentični nacrti iz vremena gradnje crkve sv. Martina i crkve koja je na ovom mjestu stajala prije nje, popis župljana Belog Manastira kroz tri stoljeća i mnogi drugi od općeg značenja za povijest grada i župe. Osim toga, u crkvi su bile izuzetno vrijedne umjetničke slike, kao što je velika slika svetog Martina i brojni kipovi. Tijekom posljednjeg rata crkva je gotovo potpuno uništena, spaljena i opljačkana. Velečasni Josip Koščak, župnik belomanastirski, tvrdi kako su napade predvodili pojedinci koji danas još uvijek zauzimaju direktorska mjesta u belomanastirskim tvrtkama.

- U vrijeme požara u crkvu je došao tadašnji paroh belomanastirske pravoslavne crkve Milan Malinić, rodom iz Karanca, koji mi je poslje tvrdio kako je spasio arhiv crkve. Nakon što sam došao po spašeni arhiv, vidio sam kako je riječ o dvije knjige iz naše knjižnice i malo spisa iz arhiva - kaže vlč. Koščak, podsjećajući pritom kako je cjelokupni arhiv bio smješten na drugom katu župnog stana u teškim metalnim ormarima. Nakon povratka prognanika, paroh Malinić je zatražio od episkopa premještaj na drugo mjesto, a tre-nutačno je u Šumadijskoj eparhiji. Vlč. Koščak ima precizne informacije i o krađama umjetnina iz crkve, u

Davor Pavičić, Večernji list, 08. srpnja 1999.

NA POMOLU REFORMA CRKVENOG FINANCIJSKOG SUSTAVA

Idući mjeseci mogli bi biti ključni za restrukturiranje financijskog poslovanja Katoličke crkve. Na takvu tvrdnju navode zaključci s nedavno održane sjednice Prezbiterialnog vijeća Zagrebačke nadbiskupije, koje se sastoji od tridesetak "najjačih župnika" Nadbiskupije, a predsjed mu nadbiskup Josip Bozanić. Premda službenih informacija nema i Prezbiterijansko vijeće nije s informacijama izlazio u javnost, s terena doznajemo da će velikoj financijskoj reformi na Kaptolu cilj biti objediniti dio sredstava iz župa. Premda je sve još u razradi, razmišlja se o zajedničkom nadbiskupijskom fondu, nečemu poput "crkvenog zavoda za platni promet", u kojemu bi se kumulirala sredstva iz župa, prije svega kako bi se izbalansirale socijalne razlike među svećenicima, jer oni na bogatijim župama žive jako dobro, dok oni na siromašnima spajaju kraj s krajem.

Novost u financijskom poslovanju Crkve potekla je, kako smo mogli čuti, iz samog ureda zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića, a neposredno je inicirana nakon potpisivanja gospodarskog ugovora Svete Stolice i Republike Hrvatske. Crkveni vrh očigledno osjeća potrebu da iz temelja izmijeni dojučerašnji način gospodarenja i raspolaganja novcem, međutim prve informacije koje su procurile na teren govore i o nezadovoljstvu dijela župnika prijedlozima o osnivanju "zajedničke kase". Premda se još ne zna kako će u potpunosti izgledati novi financijski sustav, čuje se kako se razmišlja o tome da župnici dio svojih prihoda (dakako, uz redovita davanja) usmjeravaju prema tom nadbiskupijskom fondu i na taj način pridonose i financijskom jedinstvu Crkve, odnosno ujedno omogućavaju i bolju kontrolu tijekom novca.

čemu se posebice isticao Milan Krivokuća, koji je velik dio ukrađenih umjetnina skrivao u svojoj garaži, a potom ih kamio-nima odvezao u Torjance kod nekog Pavlovica, kojem vlč. Koščak ne zna ime. Iz Torjanaca umjetnine odvozi takozvana milicija SAO Krajine u zgradu "milicije" u Belom Manastiru, a nakon toga se većini umjetnina gubi svaki trag, a manji dio su pripadnici UNPROFOR-a pronašli u podrumu zgrade MUP-a. Obnova crkve je trenutačno u tijeku i kad-tad će biti obnovljena, ali pitanje je hoće li brojni dokumenti i umjetnine od neprocjenjive vrijednosti biti pronađeni i vraćeni u prostorije crkve sv. Martina. Ovo je još jedan dokaz kako su okupatori krađom i uništavanjem crkvenih dokumenata i umjetnina pokušali izmijeniti tijek povijesti i uništiti sve što ih je podsjećalo na hrvatsko i katoličko.



TEL: (905) 602-8900
FAX: (905) 602-8899
Mobile: (416) 399-4309
E-mail: Generaltourist@ICA.net
Web page: http://www.Generaltourist.com

TRAVEL SERVICE LTD.

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
Member of IATA

Exclusive Agents for
CAR RENTAL
in Croatia

3045 Southcreek Road, Unit 1
Mississauga, Ontario, CANADA L4X 2X6

JOHN LONCARIC
President

Slušate li naš najpopularniji radio program "Zvuci Hrvatske"?

Radlo program "ZVUCI HRVATSKE" donosi vam društvene obavijesti, razgovore s gostima iz Domovine ili naše zajednice, reklame, želje, vijesti iz Domovine, šport.

Radlo program "ZVUCI HRVATSKE" možete čuti od ponedjeljka do petka na FM 100.7 2:00PM, I nedjeljom 15.40 AM, točno u podne. Želite li daljnje informacije, nazovite na (905) 602-8899, ili Toll free 1-800-285-8911.

Posebno Vas upozoravamo na popularne emisije utorkom "Okvir za porteri" i četvrtkom "Vama na usluzi"